

Karolinska
Institutet

Suicidprevention i trafiksystem och offentliga miljöer

Arrangör:

Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP) vid
Region Stockholm & Karolinska Institutet

Finansiärer:

Statliga stimulansmedel för suicidprevention fördelat av
Region Stockholms Hälso- och sjukvårdsförvaltning och StorSTHLM

09.00	Introduktion av dagen Josefine Engelbrechtsen & Johan Fredin-Knutzén NASP
09.10	Den nationella strategin och det samlade arbetet med suicidprevention Karin Schulz Regeringskansliet
09.25	Att förstå suicidalitet Gergö Hadlaczky NASP
09.55	Personskador – från olycksfall till suicid Jan Thorson Med dr och f d professor vid KTH
10.10	Nollvisionen i trafiken och suicidprevention Maria Håkansson Guidance to Zero
10.25	Åtgärder på offentliga platser Johan Fredin-Knutzén NASP
10.40	Paus
11.00	Stockholms stads arbete Catarina Nilsson
11.10	Trafikverkets arbete i Stockholms län Anna-Sofia Welander Trafikverket
11.25	SL:s handlingsplan Martin Aras Trafikförvaltningen, SL
11.40	AOSP-Trafik Josefine Engelbrechtsen & Daniel Gallo NASP Dag Lokrantz-Bernitz Vy Tåg
12.05	Lunch

12.50	Polisens hotspot-analys i Stockholm Nina Axnäs & Leila Baksi Polisen
13.10	Suicid i offentliga miljöer i Örebro län Johanna Bemström Höglom Region Örebro län
13.25	Kungsbacka kommuns arbete med suicidprevention Jenny Holmgren & Cecilia Ljungkvist-Holm Kungsbacka kommun
13.40	”Jönköpingsmodellen” Josefine Strand Jönköping kommun
13.55	Samverkan kring personer som återkommer till riskplatser Anna-Lena Andersson NASP
14.15	Paus
14.40	Stadsplanering, ombyggnad och nybyggnation Andreas Söderberg NASP
14.55	Trafikverkets regelverk Kenneth Svensson Trafikverket
15.10	Boverkets arbete Maria Teder & Anna-Karin Joelsson Boverket
15.25	Paus
15.35	Samhällsekonomiska analyser Elin Vimefall Örebro universitet
15.50	Prioriteringsstödet & RESPI Gergö Hadlaczky NASP
16.05	Frågor, reflektion och avslutning

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Nationellt Centrum för Suicidforskning och Prevention

Nationellt Centrum för Suicidforskning och Prevention (NASP) är Region Stockholm och statens expertorgan för suicidprevention. Verksamheten vid NASP kan delas in i fyra huvudområden: Forskning och metodutveckling, Analys och uppföljning av epidemiologiska data, Information och Utbildning.

Program för suicidprevention i transportsystem och offentliga miljöer

Scanna koden för mer
information

Hit kan man vända sig för att få hjälp

Akut hjälp: Ring 112

Vårdguiden 1177: Sjukvårdsupplysning och information om närmaste vårdgivare eller psykiatriska mottagning. Telefon: 1177, webb: 1177.se

Nationella hjälplinjen: Telefon: 90390, webb: hjalplinjen.se

Minds självmordslinje: Telefon: 90101, chatt: mind.se, webb: mind.se

Jourhavande präst: Ring 112 och fråga efter jourhavande präst

Jourhavande medmänniska. Telefon: 08-7021680

Karolinska
Institutet

 Region Stockholm

Stockholms stads arbete

Catarina Nilsson

Stockholm Stad

Stockholms stads arbete

Catarina Nilsson, Strateg trafiksäkerhet

Trafikkontoret, Stockholms stad

catarina.nilsson@stockholm.se

2026-10-01

Bakgrund

Aktionsplan för säker vägtrafik 2022-2025

Prioriterat insatsområde – Suicidprevention

Åtgärder för att förebygga suicid

Stockholms stad arbetar med att motverka suicid genom att delta i samarbetsgruppen SPIS Statistik och självmordstäta platser, och genom att ta del av och följa suicidstatistiken för att utvärdera och identifiera hot spots och vid behov ta fram lösningar.

Bakgrund

Aktionsplan för säker vägtrafik 2026–2030

Stockholms stad ska återuppta arbetet med suicidprevention och planerar att etablera en arbetsgrupp, genomföra kunskapshöjande insatser samt kartlägga och påbörja arbetet med att åtgärda eventuella risk eller utsatta platser.

Kontakt med NASP

Rapporten

Uppdraget

Kartläggning av suicid i offentliga miljöer inom Stockholms stad

Syftet

Identifiera mönster och riskutsatta platser samt att lämna underlag för åtgärder och vidare analys

Samarbete mellan Stockholms stad och NASP, finansierad av Stockholms stad

Trafikverket, SL, Räddningstjänsten och Polisen i referensgrupp

Att förebygga suicid i
Stockholms stads offentliga
miljöer

Metod

SOS Alarms larmdata 2015-2024

Platsbesök och inventering av broar, järnväg och vattennära miljöer

Koppling till tidigare kartläggning, styrdokument och forskning

Att förebygga suicid i
Stockholms stads offentliga
miljöer

Resultat - inventering

Tolv särskilt utsatta platser (främst broar med hög fallhöjd)

Cirka 13 km järnväg utan "intrångssäkra barriärer"

Brister i "intrångssäkra barriärer"

Vattennära strömmande miljöer

Åtgärdsförslag

Fysiska åtgärder

Samverkan

Organisation och styrning

Utbildning och lärande

Att förebygga suicid i
Stockholms stads offentliga
miljöer

Vad har hänt?

Suicidskydd

Fler stegar och livbojar vid Slussen

NASP har utbildat 12 av våra medarbetare

Dagens konferens

Intern organisation och styrning

Suicidprevention i trafiksystem och offentliga miljöer

Inbjudan till konferens på Karolinska Institutet den 1 oktober 2026 kl. 09:00-16:30

Ungefär 15% av alla suicid sker i offentliga miljöer och Stockholms län är särskilt drabbat av dessa händelser på grund av den stora befolkningen och närheten till ett omfattande trafiksystem. För att stärka det suicidpreventiva arbetet bjuder vi till en kunskapshöjande konferens.

Konferensen syftar till att skapa en gemensam kunskapsgrund för ett systematiskt och långsiktigt suicidpreventivt arbete. Under dagen presenteras aktuell forskning, nationella och internationella erfarenheter samt exempel på arbetssätt.

Vad: Konferens om suicidprevention i transportsystem och offentliga miljöer

När och var: 1 oktober 2026 kl. 09:00-16:30 i hörsal Eva & Georg Klein, Biomedicum, Karolinska Institutet i Solna

Lunch och fikar: Ingår

Målgrupp

Konferensen riktar sig till medarbetare inom Stockholms län som arbetar med exempelvis:

- samhällsbyggnad, fysisk planering, GIS och bygglov
- fastighetsförvaltning och bostadsförsörjning
- räddningstjänst, polis, SOS Alarm och prehospital vård
- trygghets-, folkhälso- och suicidpreventivt arbete samt krisberedskap

Avgift: Deltagandet är kostnadsfritt för kommuner och andra organisationer som verkar inom Stockholms län. Aktörer utanför Stockholms län är välkomna att delta i mån av plats. För dessa aktörer är deltagaravgiften 1 500 kr exklusive moms. Avgiften avser att täcka kostnader för lokal, förtäring, administration och genomförande av konferensen.

Avanmälan: Vid avanmälan senare än 24 timmar före konferensen start, eller vid uteblivet deltagande utan avanmälan, debiteras en avgift på 1 500 kr exklusive moms.

Antal platser är begränsade, anmäl dig gärna via QR-kod eller länk nedan, senast 10 september. Varmt välkommen!

[Länk till anmälan](#)

Ett välkomstbrev skickas till dig några veckor innan konferensen.

Vid frågor kontakta:
josefine.engelbrechtsen@ki.se

Konferensen arrangeras av Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP) vid Karolinska Institutet och Region Stockholm.

Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP), Karolinska Institutet och Region Stockholm
Gårdsplan 1, Solna
E-post: nasp@ki.se
Webb: www.nasp.se

Region Stockholm
Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP), Karolinska Institutet och Region Stockholm
Gårdsplan 1, Solna
Webb: www.regionstockholm.se

Karolinska
Institutet

Region
Stockholm

Tack!

Catarina Nilsson, Strateg

Trafikkontoret, Stockholms stad

Catarina.nilsson@stockholm.se

2026-10-01

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Trafikverkets arbete i Stockholms län

Anna-Sofia Welanders

Trafikverket

Trafikverkets arbete i Stockholms län

Anna-Sofia Welanders
Långsiktig planerare trafiksäkerhet
anna-sofia.welanders@trafikverket.se

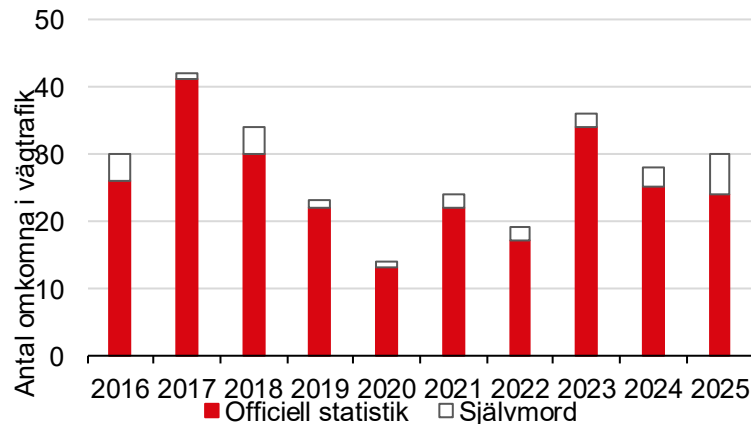
Själv mord på väg och järnväg i Stockholms län

God kunskap om självmord på väg och statlig järnväg

- Olycksutredare järnväg: utreder alla person-påkörningar på vår statliga järnväg.
- Olycksutredare väg: djupstudier av alla dödsolyckor i vägtrafik oavsett väghållare.
- Sedan 2010 använder Sverige en klassificeringsmetod för att avgöra vilka dödsfall i vägtrafiken som är självmord och vilka som är olyckshändelser. I samarbete mellan Trafikverket, Rättsmedicinalverket och Transportstyrelsen. Sedan 2016 används samma metodik för dödsfall på järnvägen.

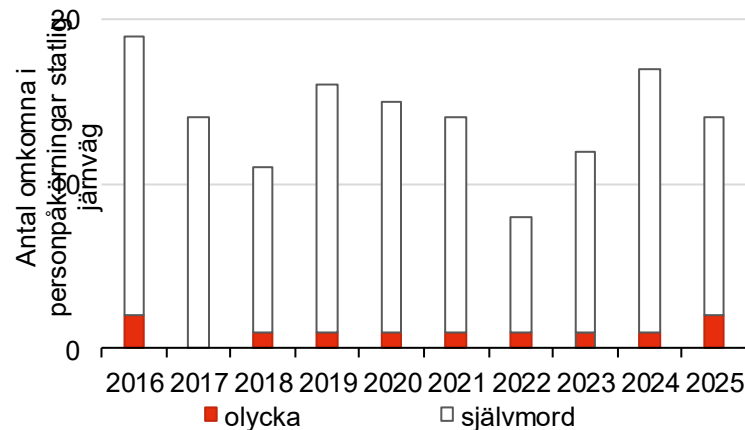

Över 155 fullbordade självmord på vägar och statlig järnväg 2016-2025

Totalt 26 fullbordade självmord på de vägarna i Stockholms län (alla väghållare).

Tillkommer ett antal genom hopp från broar.

Totalt 129 fullbordade självmord på den statliga järnvägen i Stockholms län.

Vägar och broar

Vårt vanliga trafiksäkerhetsåtgärder har god effekt

- Rensning av vägarnas sidoområden
- Vägräcken
- Vägräcken vid bropelare
- Mötesseparering
- Stängel längs motorvägar inom tätort

Prioriterade höga broar i länet

1. Tranebergsbron
2. Årstabron
3. Gamla Skurubron
4. Saltsjöbron
5. Gröndalsbron
6. Trästabron

Gamla Skurubron blir gång- och cykelbro och förses med hoppskydd.

Utredning pågår för att hitta lämpliga hoppskydd på Tranebergsbron, Saltsjöbron och Årstabron.

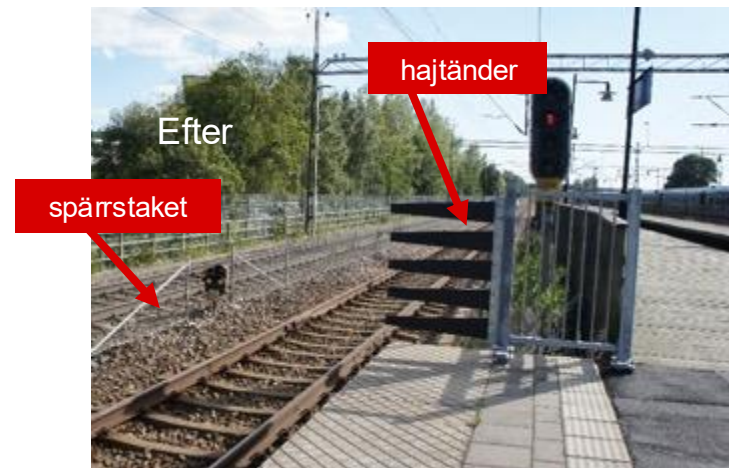
Hoppskydd på väg 646 på bro över väg 222 vid trafikplats Gustavsberg

Statlig järnväg i Stockholms län

Kort historik

- Etappmål 2010-2020 för Bantrafik
 - Antalet omkomna och allvarligt skadade inom järnvägstransportsystemet minskar fortlöpande
- 2012 GD tar beslut om en halvering 2020 på statlig järnväg
 - Innebar start på stora satsningar och särskilt avsatta medel fram till 2020
- Strategi: Arbeta systematiskt. Inledningsvis fokus på de mest utsatta platserna.

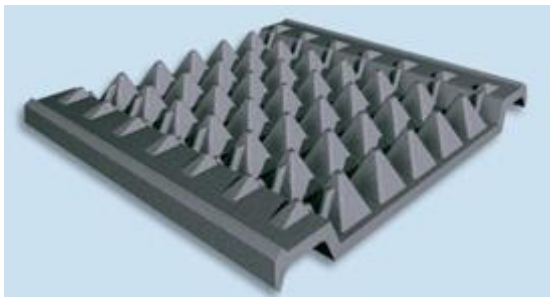

Utveckling av bättre och kraftigare plattformsavslut

Stockholm södra. Foto: Johan Fredin.

<http://www.rosehillrail.com/products/anti-trespass-panels/>

Järna.
Foto: Anna-Lena Lindström Olsson.

Planerade utredningar:

- Möjligheter att förse fler platser med larmande kameror.
- Möjligheter för spåravskiljande spärrstaket på ytterligare 16 stationer.

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

SL:s handlingsplan

Martin Aras

Region Stockholm Trafikförvaltningen/SL

Suicidprevention i kollektivtrafiken

Martin Aras 2026-10-01

Från projekt till långsiktigt arbete

- **2022-2024**

Utvecklingsprojekt tillsammans med NASP

- **2025**

Handlingsplan för suicidprevention fastställs

- **Idag**

Varaktig funktion och strategiskt arbete inom Trafikförvaltningen

- **Framåt**

Arbetet drivs vidare i ordinarie styrning, uppföljning, samverkan och kravställning

Handlingsplanen – en gemensam riktning

Förebygga

Minska risker i miljön och
göra stöd synligt

Upptäcka

Se signaler och
risksituationer i tid

Agera

Ha rätt kompetens, rutiner
och samverkan

Lära och utveckla

Följa upp, utvärdera och
förbättra

Flera delar behöver samverka – över tid

Handlingsplanen – en gemensam riktning

Trafikförvaltningens suicidpreventiva handlingsplan

En gemensam struktur för att förebygga, upptäcka, agera och lära

Förebygga

Förstärkt säkerhetskommunikation

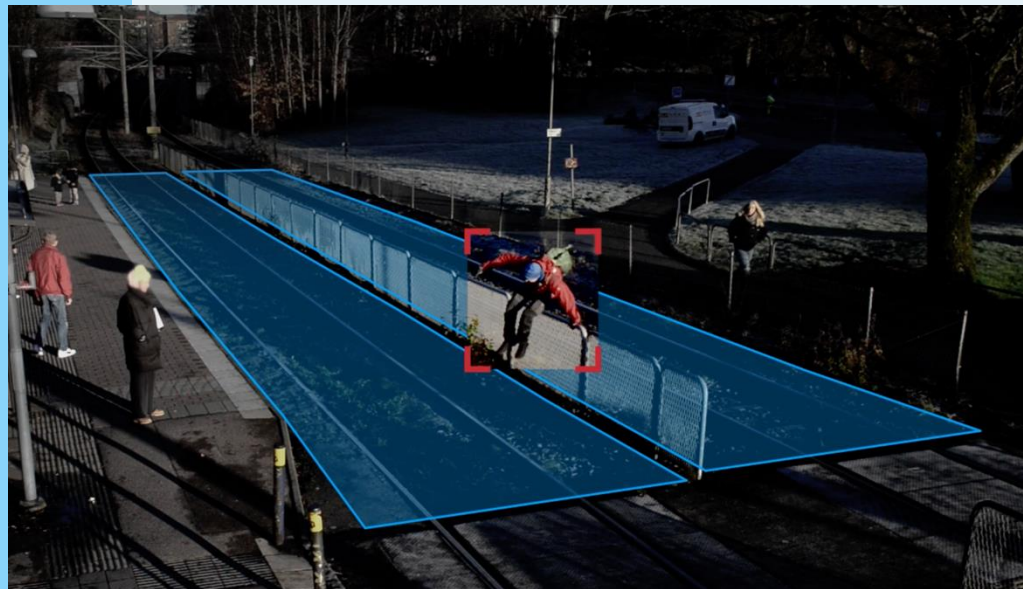
Kommunikation med suicidala

Upptäcka

AI-baserad videoanalys

Ett stöd för att upptäcka händelser i och nära spårområdet

AI-Videoanalys

Var används den?

15 tunnelbanestationer, valda utifrån historisk riskbild

Vad gör den?

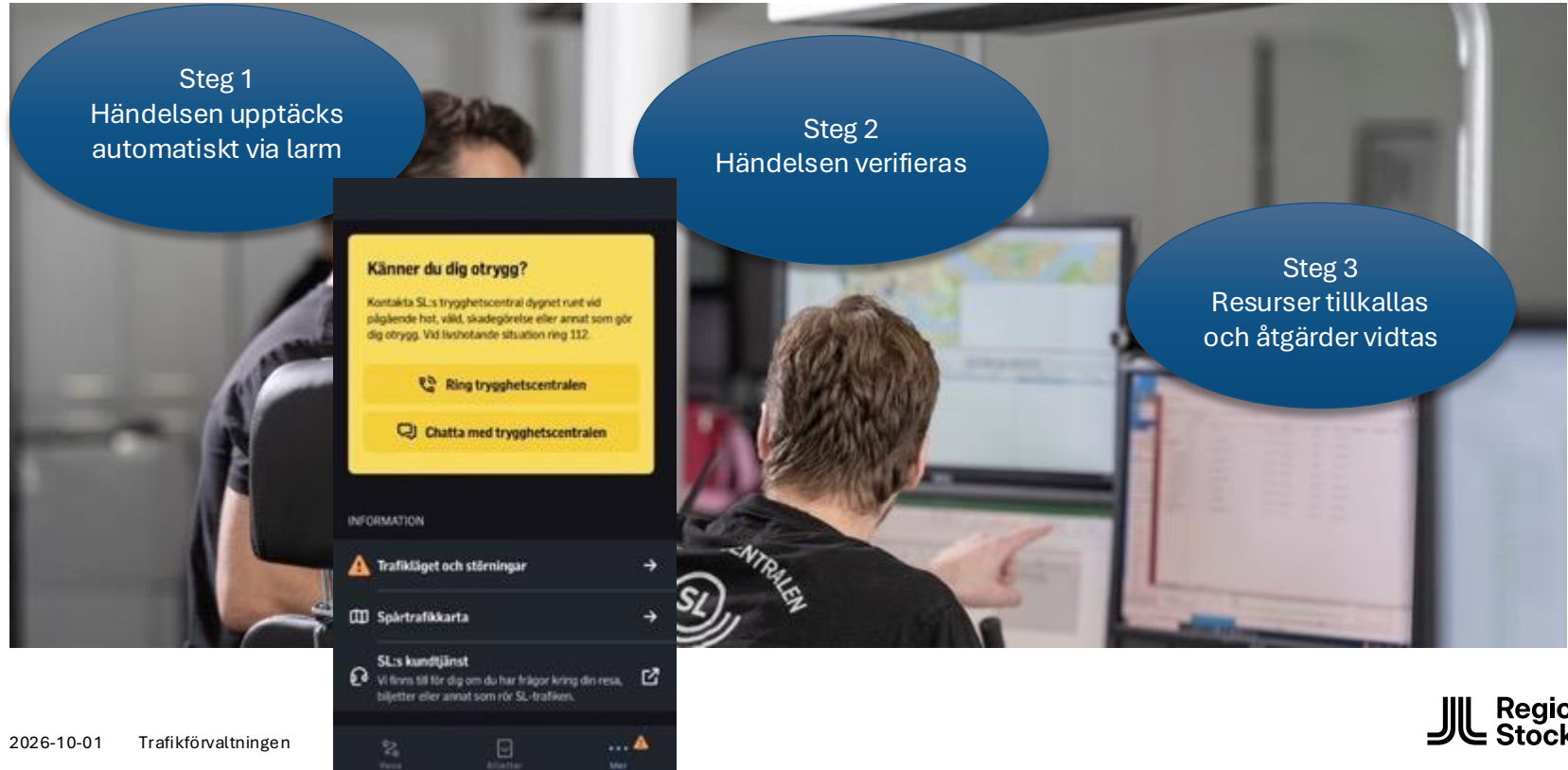
Uppmärksammar händelser i och nära spårområdet och larmar Trygghetscentralen

Vad har vi lärt oss?

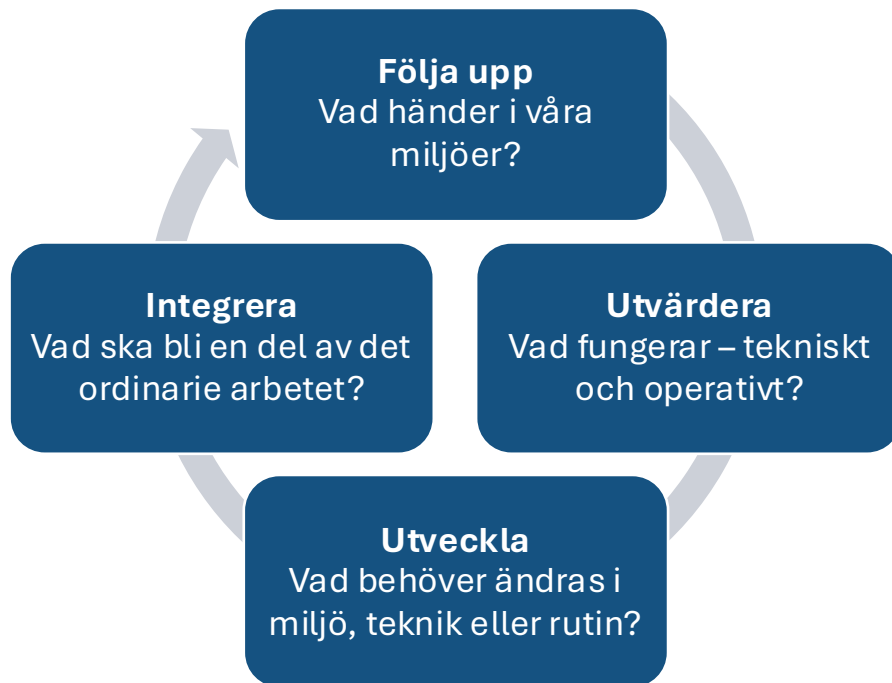
Tekniken har gett oss bättre kunskap om vad som faktiskt händer i och nära spårområdet

51

Agera - larmkedjan

Lära och utveckla

Framåt

Planera

Ny- och ombyggnation – beakta suicidprevention tidigt

Styra och följa upp

Trafikavtal, trafikutövarnas handlingsplaner och systematisk uppföljning

Samverka

Hitta lösningar där ansvar, rådighet och åtgärder delas mellan aktörer

Dela

Dela erfarenheter och kunskap inom Trafikförvaltningen och med andra aktörer

Frågor

Martin Aras

Suicidpreventionsstrateg

Trafiksäkerhet och trygghet

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

AOSP-Trafik

Josefine Engelbrechtsen, Daniel Gallo

NASP

Dag Lokrantz-Bernitz

Vy Tåg

Varför?

- Ca 75 suicid/år samt hundratal omhändertagna från järnvägen varje år
➔ Påverkar individuell hälsa, drift och samhällsekonomi
- Exponering för suicidhändelser med visuellt obehagliga synintryck för lokförare, ombordpersonal, spårentreprenörer och vittnen
- Utbildning är ett komplement till andra åtgärder, en barriär om en så vill

Karolinska
Institutet

Om utbildningen AOSP-T

- En ny inriktning av AOSP lanserades årsskiftet 2024/2025
- Ny inriktning anpassad för trafikpersonal och personer som arbetar i stadsnära offentliga miljöer
- Grund från AOSP-B utbildning anpassad för blåljuspersonal men nytt riktat material
- NASP erbjuder 3 dagars instruktörsutbildning, s.k "train-the-trainer"

Innehåll i AOSP-T

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

- Teoretiska avsnitt om suicidalitet och psykisk hälsa
- Anknytning till arbete inom transportsystem och offentliga miljöer
- Samtalsövningar anpassade för varje deltagare
- Diskussion och fallexempel
- Arbetsmiljö och egen säkerhet

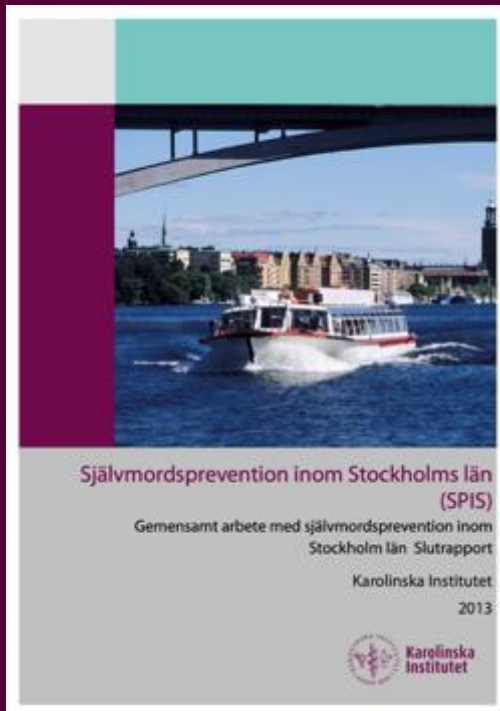
En kort tillbakablick – AOSP:s historia

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

- SPIS
- AOSP-B, AOSP-A och AOSP-T
- Varför en "train-the-trainer" 3 dagar → 8 h

Medlemmar från huvudinstruktörsgrupp i AOSP, vid NASP.

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Prisbild år 2026

AOSP-T Instruktor utbildning 3 dagar:
11 tkr.

Innefattar: utbildning, material, tillgång
till digital lärplattform via KI, certifiering,
luncher och fika (självkostnadspris)

Nästa utbildningstillfälle är 24–26 november *kostnadsfritt för invånare i Sthlm län

Kontakta josefine.engelbrechtsen@ki.se för mer
information och bokning

AOSP-Trafik

Akut omhändertagande av självmordsnära person med inriktning trafik

AOSP-Trafik är en utbildning för verksamheter som vill minska risken för allvarliga händelser i trafikinära och offentliga miljöer. Den riktar sig till personal med daglig närvaro nära resenärer, där tidig upptäckt och rätt agerande kan få avgörande betydelse.

Utbildningen kombinerar kunskap om suicid och psykisk ohälsa med praktisk träning i att uppmärksamma varningssignaler, skapa kontakt och agera strukturerat i akuta situationer. Innehållet är anpassat till verkliga förhållanden i trafikmiljö, med fokus på situationer där personal ofta är först på plats.

För organisationen innebär AOSP-Trafik ökad

trygghet i personalens agerande och en stärkt förmåga att förebygga allvarliga händelser.

För medarbetaren ger utbildningen konkreta verktyg, ökad säkerhet i mötet och stöd i svåra beslut.

AOSP-Trafik omfattar åtta timmar och genomförs främst genom ett "train the trainer" upplägg, vilket möjliggör långsiktig kompetensuppbyggnad i verksamheten. Utbildningen kan även ges direkt till mindre personalgrupper.

Utbildningen ges av Nationellt centrum för suicidforskning och prevention och Region Stockholm.

Scale document down

Nationellt centrum för suicidforskning
och prevention

Karolinska
Institutet

Vy Tåg

- Vy Tåg är Värmlandstrafiks operatör. Gott partnerskap
- Helgtrafik Värmland–Stockholm/Oslo, hittas i Vy-appen

En stark och positiv företagskultur ger nöjda resenärer

- God arbetsmiljö
- Mycket nöjda resenärer

Vy är bolaget med det stora hjärtat

Suicid och obehöriga i spår

- Vårt största arbetsmiljöproblem
- Psykisk påfrestning
- Trafikstörningar
- Fortbildning i suicidprevention

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Frågor ?

Kontaktuppgifter gällande AOSP-T

josfine.engelbrechtsen@ki.se

Kontaktuppgifter gällande VY-tåg eller direkt till Dag

dag.lokrantz@vy.se

Karolinska
Institutet

 Region Stockholm

Frågor

Lunch

Programmet fortsätter kl. 12.50

Uppdrag under dagen:

Att prata med minst en person från en annan organisation som delar samma begynnelsebokstav som ditt förnamn samt din organisation.

- Exv.
1. Johan pratar med Jane
 2. Josefine från NASP pratar med Berit från Norrtälje kommun

Exempel på frågor: Varför är du här? Har något varit särskilt intressant?

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Polisens hot-spot analys i Stockholm

Nina Axnäs, Leila Baksi

Polismyndigheten

Polisregion Stockholm Suicid – när och var?

Nina Axnäs & Leila Baksi

Varför gjorde vi denna rapport?

- ❑ Polisen hanterar årligen tusentals ärenden som rör psykisk ohälsa. Men kunskapen om var och när dessa inträffar har varit begränsad.
- ❑ I arbetet med suicidprevention ingår att sätta in **samordnade insatser** för individer som befinner sig i en suicidal kris och öka kunskaperna hos olika professioner. Orsakerna bakom suicidförsök och fullbordade suicid är ofta flera och komplexa.
- ❑ Det har saknats en sammanhållen bild av tiderna, platserna och mönstren bakom suicidnära händelser.
- ❑ Bakom varje samtal finns en människa – och ofta en blåljusinsats. Därför är det viktigt att förstå helheten: vad som gör en plats eller tid särskilt riskfylld.

En hotspot-analys av inkommande samtal som rör psykisk ohälsa och suicid i Polisregion Stockholm

2022-2024

Mål och Syfte

Syfte

- Visualisera mönster i *tidpunkter* och *platser* samt
- Särskilja *unika händelser* från enskilda individers *frekventa samtal*.

Mål

- Skapa förutsättningar för att i högre grad kunna förebygga och förhindra suicid eller annan tragisk utgång orsakat av psykisk ohälsa.

Metod

- Registerstudie
- STORM samt Durtvå
 - Samtal om psykisk ohälsa (9010 & 9011)
 - Resurssatta suicidhändelser (9011)
 - Fullbordade suicid (6001)
- Polisregion Stockholms län 2022-2024
- Akut oroande händelser – inte oroliga människor
- Sekundär källa

Beskrivning av materialet

- 27 000 samtal om psykisk ohälsa (inkl. suicid)
- 17 000 hanterade suicidhändelser
- 10 000 resurssatta suicidärenden
- 425 utredningar avseende fullbordade självmord

Utveckling över tid – en överblick

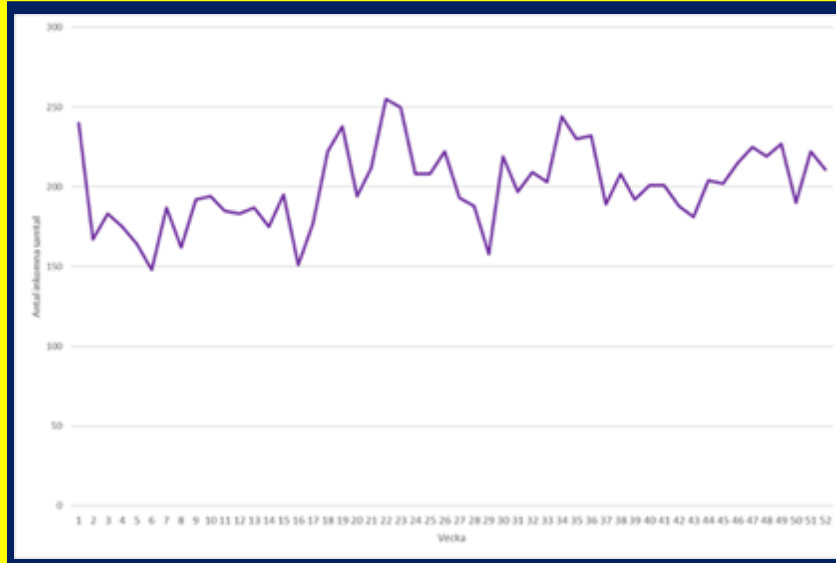
- Årligen 9 000 samtal till polisen i Stockholm om psykisk ohälsa eller suicid
- Stockholm har i genomsnitt 142 självmord per år
- Tydlig ökning av samtal till regionledningscentralen (RLC)
Från 150 per vecka 2022 till över 215 per vecka 2025

Samtal till RLC om suicid och psykisk ohälsa har ökat över tid

Resultat – Säsongsvariationer

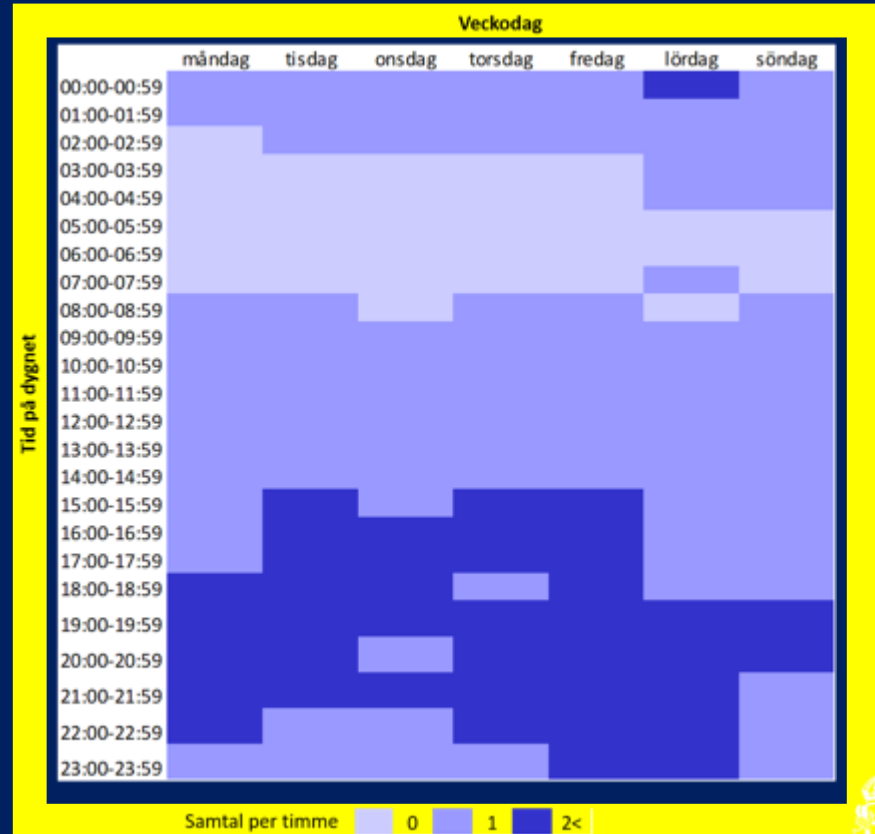
- Året runt – 150 samtal i veckan
 - Vår-/försommar & tidig höst
 - Återkommande veckor
- Inkommande samtal om psykisk ohälsa och suicid

2022		2023		2024	
Vecka	Antal	Vecka	Antal	Vecka	Antal
52	202	23	229	22	255
18	201	26	212	23	250
22	200	52	208	34	244
40	191	9	200	1	240
25	186	22	198	19	238
20	184	48	197	36	232
24	183	12	196	35	230
13	179	21	195	49	227
26	177	35	192	47	225
29	172	43	189	26	222
				52	222

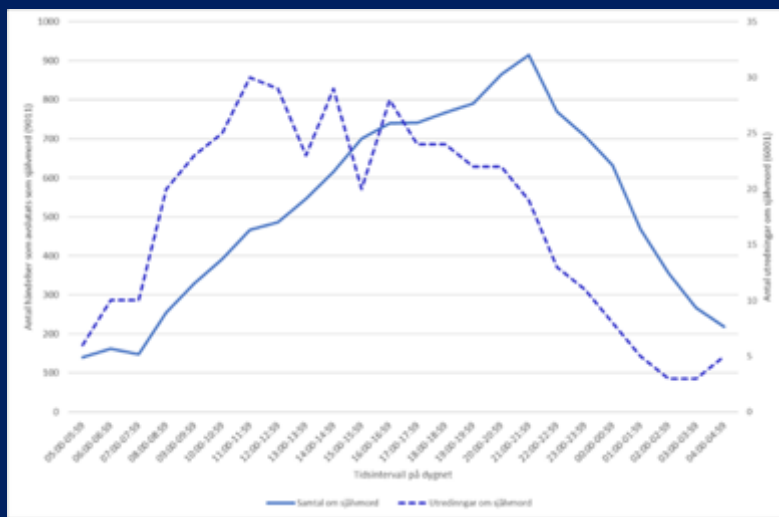
Resultat – Tid på dygnet

- Varje dag – dygnet runt
- Undantaget tidig morgon
- Natt mot lördag

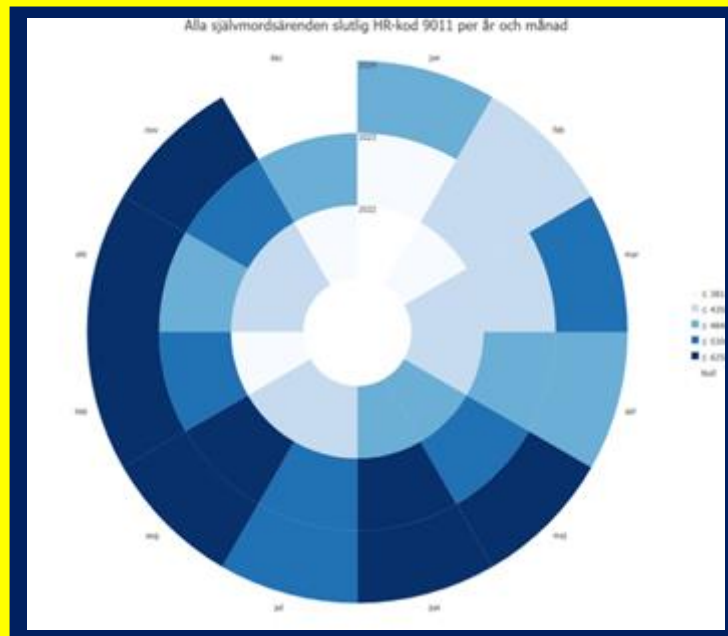

Resultat – Suicidärenden - Tid

Resurssatta suicidärenden och fullbordade suicid

Hanterade
suicidärenden

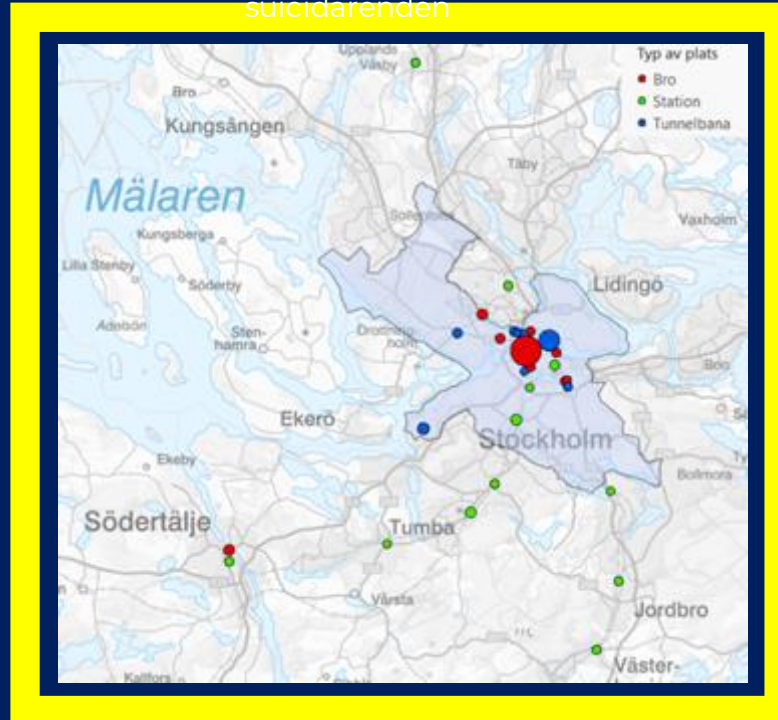

Polisen

Resultat – Suicidärenden – Plats

- Viss överensstämmelse
- Västerbron, inga registrerade dödsfall 2022 – 2025
- Närhet till psykakut, HVB-hem etc.

Resurssatta suicidärenden

Avslutningsvis

- Det suicidpreventiva arbetet är allas ansvar. Genom att arbeta systematiskt med ökad kunskap, riktade insatser och samverkan mellan aktörer kan vi tillsammans göra skillnad.
- Vi kanske inte kan förutse varje händelse
 - men vi kan förstå mönster och agera tidigare.

Tack för att ni är här och för ert arbete.

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Suicid i offentliga miljöer i Örebro län

Johanna Bernström Höglom

Region Örebro Län

Livsviktig utformning

- att beakta suicidrisk i offentlig miljö

Från teori till praktik

Johanna Bernström Höglom

*Länsövergripande samordnare för suicidpreventivt arbetet –
Örebro län*

Socionom, KBT-terapeut, Leg. Hälso- och sjukvårdskurator

Regional utveckling, Välfärd och folkhälsa – Region Örebro län

Process

Så här gick det till....

Steg 1: Förarbetet

Spridning

Presentera rapporten

Avtal och upphandlingar

Kunskap

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

Möten

En miljoen meilkontakter

Möten
- igen

Steg 2: Skapa samverkansstruktur

Samverkansstruktur för riskplatser

Länssamordningen

Nätverket för riskplatser

Operativa
samverkanspartners

Håller ihop arbetet
Kallar till möten
Tar fram gemensam
lägesbild
Processtöd

Kommuner
Regionen Örebro
län
Trafikverket
Övriga
infrastruktursägare

Polis
Räddningstjänsten
Ambulansen
SOS-alarm
Tågoperatörer
*Bidrar med signaler, erfarenheter
och omvärldsbild*

Steg 3: Skapa arbetssättet

Gemensam ingång: Riskplatskartan som nav – ett arbete med tre spår

Spår 1 Åtgärda
kända
riskplatser

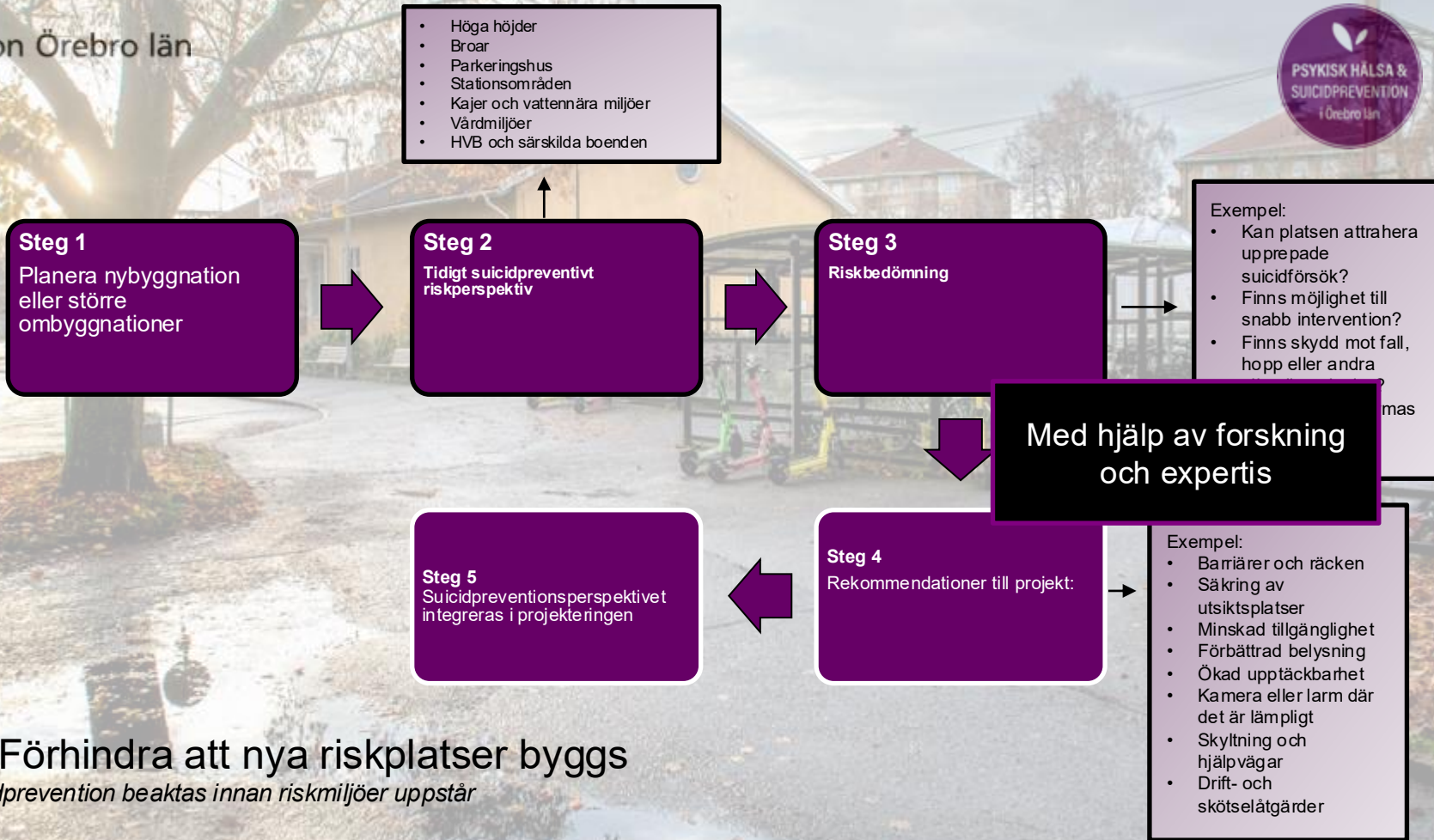
Spår 2 Förhindra nya
riskplatser vid
nybyggnation

Spår 3 Upptäcka
nya
riskplatser i
befintlig
miljö

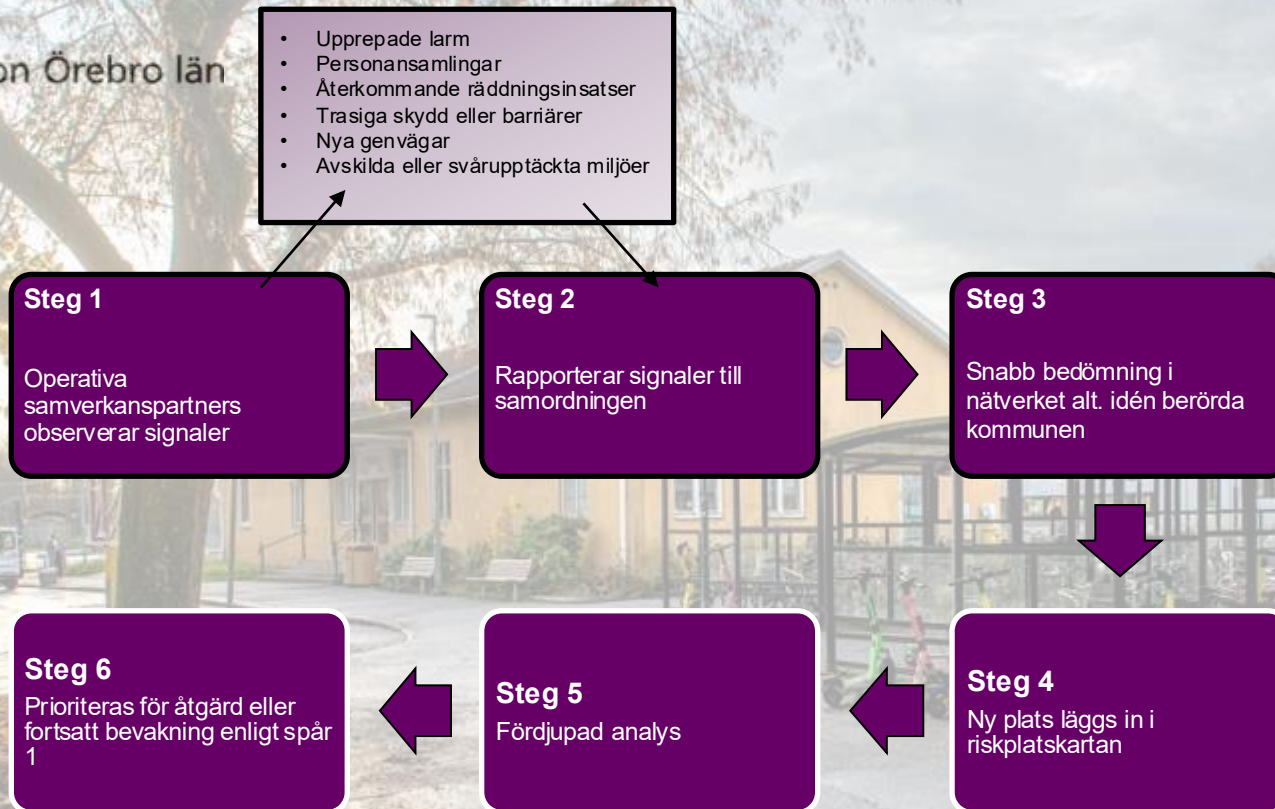
Spår 1: Åtgärda kända riskplaster

Mål: Att riskplaster inte längre ska utgöra en förhöjd suicidrisk

Spår 2: Förhindra att nya riskplatser byggs

Mål: Att suicidprevention beaktas innan riskmiljöer uppstår

Spår 3: Upptäcka nya riskplatser

Mål: Att fånga upp förändringar innan allvarliga händelser uppstår

Etableringsfas (år 1)

- Utse kontaktpersoner
- Presentera arbetssätt
- Genomgång av riskplatskartan
- Skapa bank för metodstöd
- Kontaktpersonerna är konsultfunktion till framtagande av metodstödet (ex. skapa checklistor för upphandlingsförfarande, skapa formulär för inrapportering av nya riskplatser, prioriteringsstöd)

Steg 3: Skapa ett långsiktigt arbete

Riskplatsarbets årscykel

Januari – februari

Årlig genomgång av riskplatskartan med respektive nätverk

Gemensam genomgång av riskplatskartan.

- Innehåll:
- Nya platser
- Avförda/släckta platser
- Förändrade risknivåer
- Erfarenhet från året
- Prioriteringar framåt

Mars-November

- Löpande signalinhämtning
- Händelsestyrd samverkan - Spår 1, 2 och 3

Kontaktpersonernas uppgift:

- Fånga upp signaler
- Rapportera nya händelser
- Rapportera förändringar kring befintliga riskplatser
- Skicka underlag till samordnare

Händelsestyrd samverkan

- Kartläggning och observation
- Fördjupad analys

Möte för åtgärd och prioriteringsarbete:

- Kontaktperson för området
- Berörda samverkansaktörer
- Eventuellt platstågare
- Operativa aktörer vid behov

Kan ske skriftligt eller via fysiska möten

December

Processtöd sammanställer signalinhämtningen för året

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Kungsbacka kommuns arbete med suicidprevention

Jenny Holmgren & Cecilia Ljungqvist-Holm

Kungsbacka kommun

Kungälv

Kungälv

Suicidprevention i den fysiska miljön

20261001

Kungsbacka kommun

- 3 mil söder om Göteborg
- **86 332 invånare** – en av Västsveriges mest expansiva kommuner
- **27:e största staden** i Sverige
- **120 suicid (15+)** registrerade **2010–2023**
- ca **8–9 per år** (NASP, 2025)
- Mönster, köns- och åldersfördelning likt nationella siffror.

Handlingsplan för suicidprevention

- Bygger på den nationella och regionala arbeten och handlingsplaner. Men med ett lokalt fokus.
- 7 övergripande mål där samtliga förvaltningar är delaktiga inom olika områden.
- Syfte att skapa strukturer för ett långsiktigt, hållbart och samordnat suicidpreventivt arbete i Kungsbacka.

Mål 2

Kungsbacka har ett känt arbetssätt för att förebygga och åtgärda suicid i fysisk miljö.

- Identifiera platser med risk för suicid och suicidförsök i utemiljö. Ta fram rutiner som identifierar risker för suicid i den fysiska miljön.
- Implementera dessa rutiner i den fysiska planeringen samt vid projektering vid ny/ombyggnation av kommunala fastigheter.
- Implementera rutinen i existerande arbetssätt genom kompetensutveckling och ytterligare insatser för berörd personal inom Teknik, SBK och Service.

Workshop – förebygga suicid i den fysiska miljön

Syfte med dagen: Öka kunskapen kring platsens betydelse för suicid för att möjliggöra det fortsatta arbetet med att skapa ett hållbart, långsiktigt och samordnat suicidpreventiv arbete i Kungsbacka kommun.

Målgrupp: Samhällsbyggnadskontoret, Service och Teknik.

Föreläsare: Charlotta Thodelius (docent i kriminologi), fokus på ungdomars riskmiljöer, särskilt oavsiktliga skador i bostaden, våld i skolmiljöer och suicid på offentliga platser utomhus.

Platser: Stationsområden och höga byggnader

Flytta perspektivet från *varför* till *hur, när och var*!

Platser: Stationsområden och höga byggnader

Kungsbacka

Kungsbacka

NYHETER 2025-04-29 KL. 07:00

Premium

Staket på parkeringshus ska stoppa suicidalfall

Av [Anton Bergenkull Lorentzson](#)

I ungefär en månads tid kommer det vara avspärrat runtomkring p-hus Linden. Anledningen är att man sätter upp staket på högsta våningen som ska fungera som suicidalskydd.

– Det görs så att man inte ska kunna hoppa, säger Roland Jansson, trafiktekniker på Kungsbacka kommun.

Sociala konsekvensanalyser i samhällsplaneringen

- Genomförs i alla större byggnadsprocesser i kommunen.
- Team bestående av individer från teknik, service, kultur och fritid, individ och familjeomsorg samt SBK.
- Olika förvaltningar bevakar olika perspektiv.
- Teknik ansvarar för att beakta risk för suicid i arbetet.

Exempel på hjälpfrågor i SKA-handboken

Trygghet

- Finns det några specifika platser, stråk eller baksidor som är mindre trygga?
- Finns platser, byggnader eller funktioner i området/närområdet med ökad risk för suicid?
- Hur påverkar planförslaget risken för suicid?

Avslutande reflektion

Nya perspektiv för suicidprevention i den fysiska miljön

Tack vare handlingsplanen, som involverar:

- många förvaltningar
- kommunövergripande samordning
- och även förvaltningar med ansvar för de mer *”hårda frågorna”*

har vi gemensamt utvecklat nya perspektiv och **nya glasögon** för att förebygga suicid i den fysiska miljön.

- Suicidprevention har blivit en integrerad del av hur vi **planerar, bygger och förvaltar vår kommun.**
- Arbetet fortsätter- ny handlingsplan klar dec 2026.

Tack!

Cecilia Ljungkvist-Holm
Utvecklingsledare
Kvalitet & Social Hållbarhet

✉ Cecilia.ljungkvist-holm@kungsbacka.se

☎ 0300-83 49 31

🌐 kungsbacka.se

Jenny Holmgren
Utvecklare
Kvalitet & Social Hållbarhet

✉ Jenny.holmgren@kungsbacka.se

☎ 0300-83 48 86

🌐 kungsbacka.se

Karolinska
Institutet

 Region Stockholm

”Jönköpingsmodellen”

Josefin Strand

Jönköpings kommun

Suicidprevention i fysisk planering

Ett exempel från Jönköpings kommun

Josefine Strand

Josefine.strand@Jonkoping.se

Jönköpings kommun

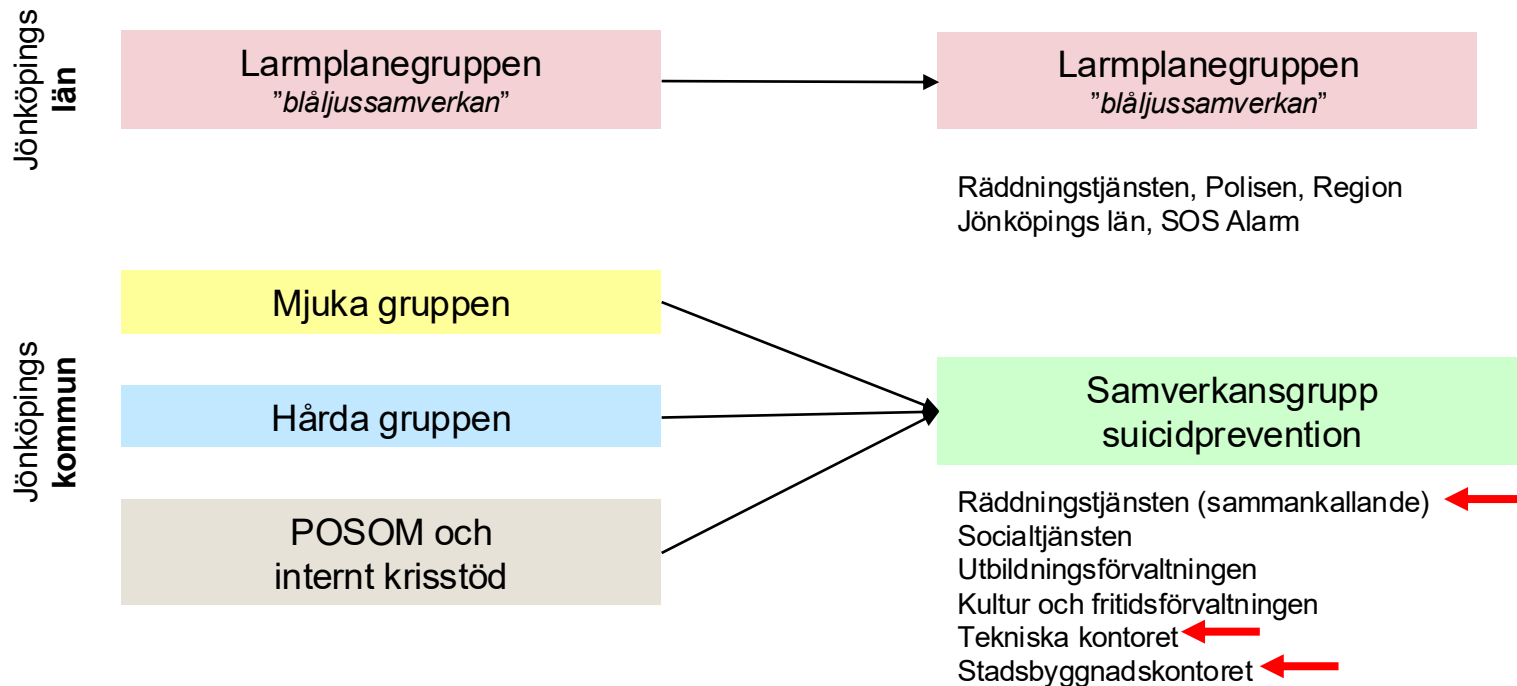
Ca 150 000 invånare

Har arbetat med suicidprevention sedan 90-talet i olika former

Räddningstjänsten är en kommunal förvaltning

Jönköpingsmodellen i en utvecklingsfas

Framgångsfaktorer

An aerial photograph of a city, likely Copenhagen, showing a large bridge crossing a body of water. In the foreground, a large, modern building with a blue facade sits on a peninsula. The city's skyline is visible in the background, with various buildings and green spaces.

**Engagerade
nyckelpersoner med
beslutsmandat**

Styrdokument
(politisk förankring)

Identifiera riskplatser
Genom inventering och
analys samt
omvärldsbevakning

Kompetenshöjning
Hitta ett “varför”

Kostnadseffektivitet
Synergieffekter

Systematik
Arbeta långsiktigt
istället för att släcka
bränder

Primära fokusområden

- ❖ Platser som tillåter hopp från hög höjd
 - 14-15 meter fallhöjd
 - Ex höga byggnader, broar, parkeringshus och klippor/natur
- ❖ Platser som tillåter hopp framför rörligt fordon
 - Ofta kopplat till järnvägen och vägar med hög hastighet (> 70 km/h)
- ❖ Platser med en hög koncentration av sårbara individer
- ❖ Drunkning

Kommunala verktyg i stadsplanering och förvaltning

❖ Översiktsplan

- *Riktlinjer i översiktsplanen kan ex ange att offentliga rum bör utformas så att möjligheterna för till exempel hopp från hög höjd begränsas*

❖ Detaljplan

- *Säkerställa lämplig lokalisering av bebyggelse, infrastruktur och verksamheter*

❖ Bygglov

❖ Projektanvisningar vid nybyggnation av kommunala fastigheter och infrastruktur – **teknisk handbok**

❖ Krav i upphandling

Översiktsplan, exempel

Hälsa & Säkerhet

Översiktsplan 2016

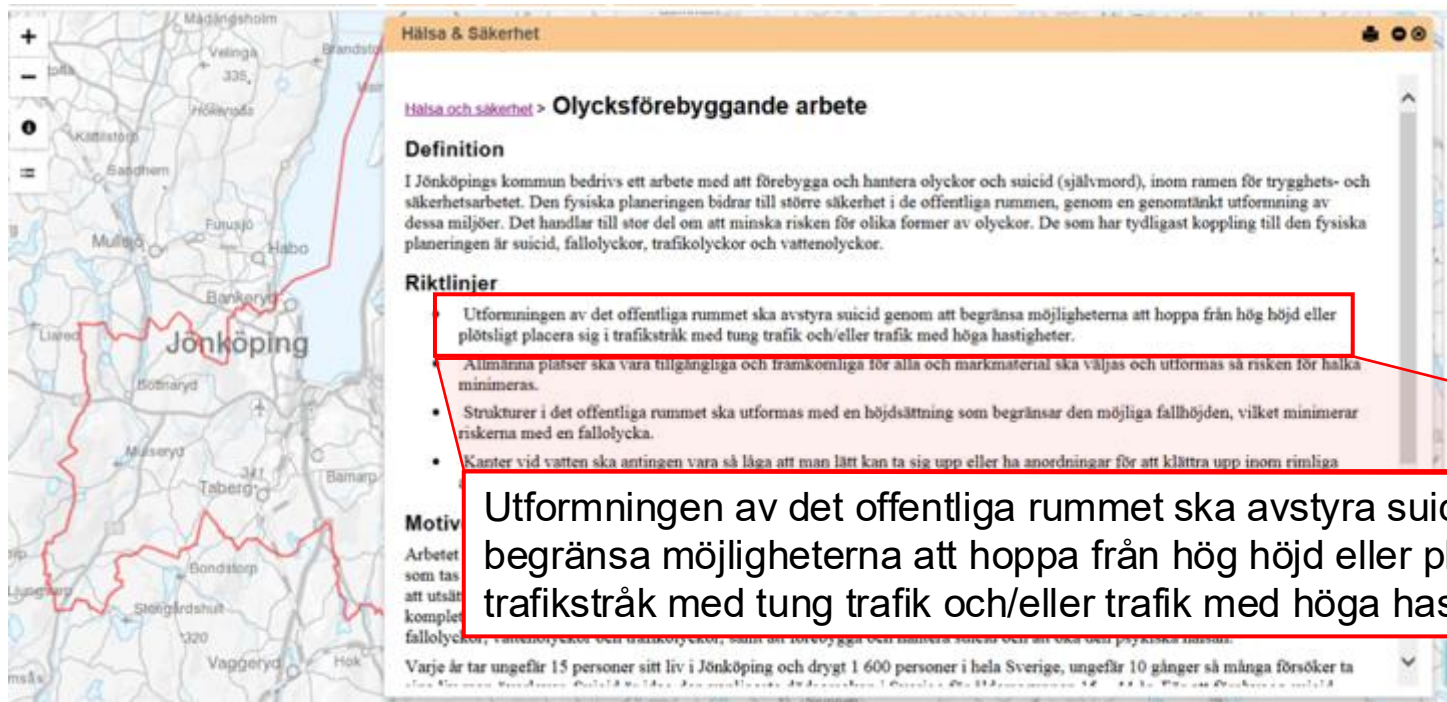
Det handlar även om att höja säkerheten genom att bygga på sätt som minimerar risken för exempelvis fallolyckor och vattenolyckor, bygga så det offentliga rummet är tillgängligt för alla, samt att **förebygga och begränsa risken för suicid genom medveten utformning av offentliga platser. Det kan handla om att göra det svårtillgängligt till platser med stor fallhöjd** och att hindra människor från att nå riskområden, att välja markbeläggningar som inte blir hala och undvika höga kanter.

Det inkluderar också de vatten som finns, dammar, sjöar och vattendrag, där åtgärder ska göras för att minimera risken för att falla i, samt göra det lätt att ta sig upp om man ändå skulle göra det. När människor upplever sin omgivning som säker, är det dessutom lättare att känna sig trygg, det ger alltså dubbla effekter. På så sätt kommer kommunen närmare sitt mål om att vara "den mest attraktiva i sin storlek".

frågor om hälsa och säkerhet, bland annat genom att skapa ett gott samarbete mellan kommunens förvaltningar, med andra kommuner, näringsliv, enskilda, organisationer och andra samhällsorgan. Detta samarbete är väldigt viktigt för skapandet av trygghet. Då många skilda faktorer spelar in i människors

<https://karta.jonkoping.se/app/oplan/antagen/>

Översiktsplan, exempel

The screenshot shows a web application interface. On the left is a map of Jönköping, Sweden, with a red outline indicating the city's boundaries. On the right is a document titled 'Hälsa & Säkerhet' (Health & Safety). The document has a header 'Hälsa och säkerhet > Olycksförebyggande arbete' (Health and safety > Accident prevention work). Below the header is a 'Definition' section, followed by a 'Riktlinjer' (Guidelines) section. The 'Riktlinjer' section contains a list of four bullet points. A red box highlights the first two bullet points. Below the 'Riktlinjer' section is a 'Motiv' (Reason) section, which contains a paragraph of text. A red box highlights this paragraph. At the bottom of the document, there is a paragraph starting with 'Varje år tar ungefär 15 personer sitt liv i Jönköping...'. The red box also highlights this paragraph.

Hälsa & Säkerhet

Hälsa och säkerhet > Olycksförebyggande arbete

Definition

I Jönköpings kommun bedrivs ett arbete med att förebygga och hantera olyckor och suicid (själv mord), inom ramen för trygghets- och säkerhetsarbetet. Den fysiska planeringen bidrar till större säkerhet i de offentliga rummen, genom en genomtänkt utformning av dessa miljöer. Det handlar till stor del om att minska risken för olika former av olyckor. De som har tydligast koppling till den fysiska planeringen är suicid, fallolyckor, trafikolyckor och vattenolyckor.

Riktlinjer

- Utformningen av det offentliga rummet ska avstyra suicid genom att begränsa möjligheterna att hoppa från hög höjd eller plötsligt placera sig i trafikstråk med tung trafik och/eller trafik med höga hastigheter.
- Allmänna platser ska vara tillgängliga och framkomliga för alla och markmaterial ska väljas och utformas så risken för halka minimeras.
- Strukturer i det offentliga rummet ska utformas med en höjdsättning som begränsar den möjliga fallhöjden, vilket minimerar riskerna med en fallolycka.
- Kanter vid vatten ska antingen vara så låga att man lätt kan ta sig upp eller ha anordningar för att klättra upp inom rimliga

Motiv

Arbetet som tas för att utforma offentliga rummet ska avstyra suicid genom att begränsa möjligheterna att hoppa från hög höjd eller plötsligt placera sig i trafikstråk med tung trafik och/eller trafik med höga hastigheter.

Varje år tar ungefär 15 personer sitt liv i Jönköping och drygt 1 600 personer i hela Sverige, ungefär 10 gånger så många försöker ta sitt liv som dör.

Detaljplan, exempel

7. Räddningstjänsten

Räddningstjänsten anser att vid planering av byggnaden bör det beaktas att konsekvenserna av en olycka minskar med avståndet från järnvägen. Ur den aspekten bör byggnaden placeras så långt söderut som möjligt. För att en utrymning ska ske säkert bör alla som befinner sig i byggnaden kunna utrymmas direkt till den södra sidan. Ventilationen bör kunna stängas av centralt och **detaljplanprocessen bör verka förebyggande mot suicid**. Vilket t.ex. innebär att möjligheten för allmänheten att hoppa från höga höjder bör försvåras.

Kommentarer: Räddningstjänstens synpunkter beaktas i den fortsatta planprocessen.

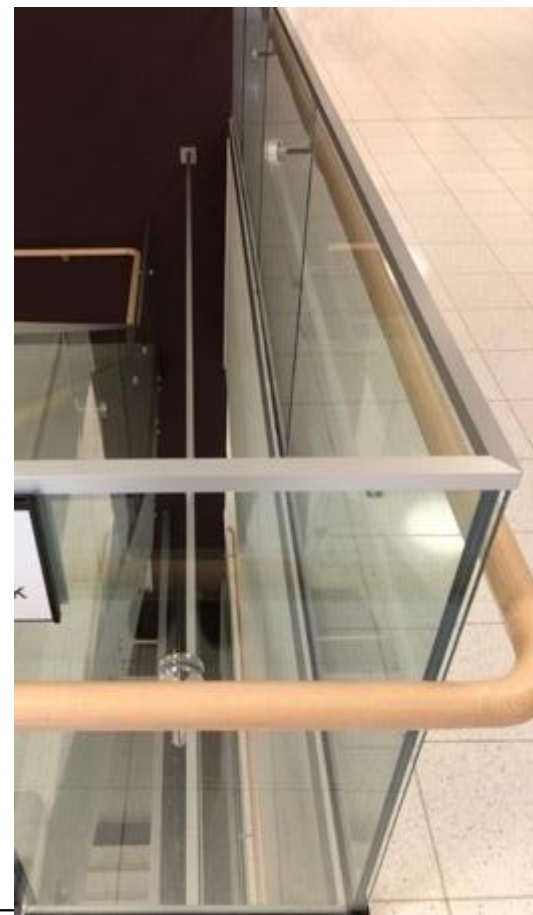

Utmaningar

- ▶ Personalomsättningar och resurser
- ▶ Svår kompetens
- ▶ Samverkan mellan olika organisationer
- ▶ Saknas specifika byggregler kring frågan
- ▶ Svårt att hitta standardlösningar
- ▶ Ingen "äger" frågan, lägga äggen i rätt korg
- ▶ Svårt med effektutvärdering/uppföljning

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Samverkan kring personer som återkommer till riskplatser

Anna-Lena Andersson

NASP

Samverkan kring personer som återkommer till riskplatser

Suicidprevention i trafiksystem och offentliga miljöer

2026-10-01

Anna-Lena Andersson, NASP
annalena.andersson@ki.se

Vad är en suicidal handling?

Suicid/själv mord

Avser dödsfall där individen själv orsakat skadan på den egna kroppen med intention att dö.

Själv mordsförsök

Beteende som skadar den egna kroppen med intention att dö

Suicidlarm / självskadebeteende (psykisk ohälsa)

Beteende som skadar den egna kroppen med eller utan intention att dö. Utan intention att dö kallas icke-suicidala-självskadebeteenden, (Nonsuicidal self-injury, NSSI)

- Upprepade suicidlarm av en och samma person
- Ofta järnväg, obehörigt spårbeträdande eller nära spårmiljö
- Hot om hopp från bro, befinner sig på riskplatser på eller nära bro
- Förgiftningar
- Hot om hängning

Suicidlarm måste tas på allvar

- Självskadebeteende
- Reducera ångest
- Behov av att bli omhändertagen
- Underaktivitet
- Blåljusfascination
- Risknivån kan trappas upp
- Personer med funktionsvariation
 - Intellektuell, neuropsykiatrisk, psykisk ohälsa
- Brist på impulskontroll, psykiatrisk diagnos
- Risk för svåra och dödliga skador

Exempel 1

- Omyndig kvinna
- Hemmaboende
- Depression, ångest, instabila känslor och impulsivitet
- Problematiske skolfrånvaro till och från
- Brist på aktivitet
- Genererade ett stort antal “suicidlarm” – hoppa framför tåget
- Egna larm eller “via” närstående
- Personen fick inte adekvat omhändertagande i förhållande till sina behov
- Samhällets resurser belastas
- Stort antal trafikstopp på järnvägen

Vad gjordes?

- Räddningstjänsten sammankallade
- Polis, socialtjänst, psykiatri, ambulans, sakkunnig från NASP
- Genomgång sekretess
- Två fysiska möten och platsbesök, ett par digitala möten
- Flytt till lämpligt LSS-boende
- Specialbehandling mot självskadebeteende
- Återupptog studier, aktiverades
- Kontakt med TRV som lagade staket
- Handledning räddningstjänst och polis
- Suicidlarm järnväg och vid bro upphörde, sporadiska larm om självskada, mindre omfattning

Aktörer med datakällor som kan identifiera suicidhändelser

- Polis, Hobit, Händelse och brottsinformationstjänst,
 - en webbaserad karta som visar anmälda brott och rapporterade händelser i ett specifikt geografiskt område.
- Räddningstjänst Daedalos, insatsrapportering
 - här registreras händelser under specifika koder, t. ex. "Suicid/ Suicidförsök", "Psykisk ohälsa". Storstockholm har ett eget datasystem, EOS, Enhetligt Operativt System.
- Larmcentral – SOS alarm

Samverkan för omhändertagande

- Räddningstjänst, polis, ambulans, boende, psykiatri, socialtjänst
- Trafikverket och Statsbyggnadskontor
- Utmaningar
 - Sammankallande
 - Sekretess

Medskick

- Sysselsättning och aktivitet saknas ofta!
- Hur bemöter insatspersonal personerna?
- Samverkansrutin en början!
- Anpassa så långt det går till aktuell person!

Förslag på samverkansrutin för
omhändertagande av återkommande
personer i transportsystemet som
utsätter sig för höga skaderisker

Nationellt centrum för suicidforskning och prevention
Anna-Lena Andersson, Johan Fredin-Knutzén, Gergő Hadlaczky &
Marcus Sokolowski

Enheten för suicidanalyser

Regeringsuppdrag

- Folkhälsomyndigheten har upprättat ett centrum för suicidutredningar för att bidra till samhällets lärande om suicid.
- Djupstudier av enskilda dödsfall analyseras.
- Återrapporteras till regeringen 2027/2028.
- Regleras i en ny lag som trätt i kraft den 2 juli 2026.
- I uppdraget ingår även ett kunskapsstöd.

Utkast – klar i
november

Suicidpreventivt lärande i lokal samverkan

Ett stöd för kommuner och regioner i att etablera en lokal
samverkansstruktur

- Kunskapsstöd för att vägleda regionala och lokala aktörer att etablera en lokal samverkansstruktur för att gemensamt förebygga självmord.
- Genom samarbete och kunskapsutbyte på lokal nivå kan konkreta åtgärder utformas.
- Publikationen bygger på den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention ("Det handlar om livet") och utredningen "Livsviktigt lärande" (SOU 2024:66), som pekar på vikten av att systematiskt lära från suicidhändelser.
- Målgruppen är främst samordnande aktörer i kommun och region, men även polis, räddningstjänst, socialtjänst, bostadsbolag och ideella organisationer kan ingå i samverkan.
- Källor och länkar till befintliga material.

Paus

Programmet fortsätter kl. 14.40

Uppdrag under dagen:

Att prata med minst en person från en annan organisation som delar samma begynnelsebokstav som ditt förnamn samt din organisation.

- Exv.
1. Johan pratar med Jane
 2. Josefine från NASP pratar med Berit från Norrtälje kommun

Exempel på frågor: Varför är du här? Har något varit särskilt intressant?

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Stadsplanering, ombyggnad och nybyggnation

Andreas Söderberg

NASP

Suicidprevention vid stadsplaneringen, ombyggnad och nybyggnation av byggnader

Andreas Söderberg

Högskoleingenjör i byggt teknik, Sakkunnig
räddningstjänst,

Nationellt centrum för suicidforskning och
prevention (NASP)

Region Stockholm, Centrum för hälsoekonomi
informatik och sjukvårdsforskning (CHIS)

Andreas.c.Soderberg@regionstockholm.se

Förbygga suicid i fysiskmiljö

Ökning av antal självmord i ett samhälle korrelerar ofta med en ökad tillgång till dödliga metoder i samhället, vilket talar för att det är angeläget att skapa säkra och trygga fysiska miljöer som reducerar risken för självmord.

Förändring av den fysiska miljön kan vara en effektiv förebyggande strategi mot självmord i allmänhet. Detta talar för att förebyggande av suicid i den fysiska miljön kan ge god effekt.

Statistik

Idag sker 59 % av alla suicid i hemmiljö och 10% i institutioner och sjukhus.

Cirka 1000 omkommer i suicid per år i hemmiljö, institutioner och sjukhus.

Kommuner i Stockholms län

Planbeskrivning Norra hagastaden, Riskutredning kv. Gångaren 10 Stadshagen, Stockholms stad

Flera räddningstjänster i Stockholms området tar med det suicidförbyggande perspektivet i deras remiss svar gällande stadsplanering.

Saknas riktlinjer och vägledningar hur suicidprevtivit arbete kan bedrivas inom stadsplanering och ny- och ombyggnation.

Ett annat hinder har varit att händelser som leder till suicid inte har tolkats som en olycka. Vilket gör att det saknas lagstöd.

Lagstiftning

- Plan och bygglagen 2 kap 5§ och 6§
- Lagen om skydd mot olyckor 3 kap 1§

Definition av olycka: *En olycka är en händelse som inträffar plötsligt och som har orsakat eller riskerar att orsaka skada. Det spelar ingen roll om händelsen beror på människors agerande eller på naturen. Det spelar heller ingen roll om den var avsiktlig eller inte enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO).*

(Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)

Nödvändigt för suicidprevention vid stadsplaneringen, ombyggnad och nybyggnation av byggnader

- Vägledning för suicidförbyggande vid stadsplanering och ny- och om byggnation
- En typ av föreskrifter och allmänna råd om hur man kan säkra sin byggnad mot suicidförsök
- Kunskap om hur suicid kan förbyggas samt vetenskapen om att var och en i sitt arbete kan göra skillnad

Slutsats

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Tjänstepersoner i kommunerna är intresserade. Men de upplever att de ej har mandat eller att de inte vet vad de kan göra

Att integrera suicidpreventiva perspektiv tidigt i bygg- och planeringsprocesser är viktigt

Det finns potential till att bidra till en bättre folkhälsa och samhällsekonomi

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Trafikverkets regelverk

Kenneth Svensson

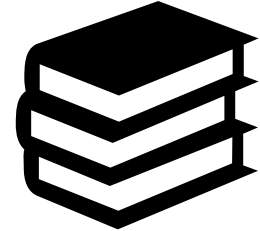
Trafikverket

Trafikverkets regelverk kring suicidprevention

Kenneth Svensson, Trafikverket
Sakkunnig trafiksäkerhet och suicidprevention

Varför är regelverk viktiga?

- Omsätter Nollvisionens principer i konkreta krav på transportsystemets utformning.
- Säkerställer att suicidprevention hanteras systematiskt och redan i planerings- och projekteringsskedet.
- Kan fungera som stöd för att prioritera åtgärder i befintlig infrastruktur.
- Genom att försvåra suicid vid exempelvis broar, vägar och järnväg kan infrastrukturen bidra till att rädda liv.

Regelverk statliga vägar, järnvägar och broar

- Bro och broliknande konstruktion (TRVINFRA-00227)
- Vägar och gators utformning (TRVINFRA-00396)
- Planering av åtgärder på befintlig bro och broliknande konstruktion (TRVINFRA-00214)
- Fysisk barriär järnväg (TRVINFRA-00399)
- Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om egenskapskrav för vägar, gator, spårvägar och tunnelbanor "byggregler" (TSFS 2021:122)
- Trafikverkets interna planeringsanvisningar

Bro och broliknande konstruktion

(TRVINFRA-00227)

- Minst 2,0 meter hög
- Svår att ta sig runt vid barriärens början och slut
- Utformad så att det är svårt att klättra över

Vägar och gators utformning (VGU)

(TRVINFRA-00396)

- "Broar med höjd 14 m eller högre från underliggande mark/vattenyta till körbana, ska förses med suicidskydd"
- "I eller i närheten av tätbebyggt område ska broar med gång- och cykelbana förses med suicidskydd när bron går över järnväg, motorväg, mötesfri väg eller annan flerfältsväg med VR ≥ 60 km/h"
- "Mötesfri väg med förbjuden gång- och cykeltrafik belägen i tätort, ska förses med stängsel eller motsvarande som hindrar personer att ta sig in på vägbanan"

Planering av åtgärder på befintlig bro och broliknande konstruktion (TRVINFRA-00214)

Krav

Objektplaneringen ska beakta behovet av suicidskydd

Råd

Behovet och omfattningen av suicidskydd bör utgå från VGU och klargöras med specialist inom området.

Regelverket ska *"åberopas vid ny- och ombyggnation samt drift och underhåll, exempelvis vid planering, projektering, genomförande och förvaltning"*. På detta sätt kommer suicidpreventiva åtgärder att beaktas i samband med större underhållsarbeten på broar.

Fysisk barriär järnväg (TRVINFRA-00399)

- Riskbaserad användning av fysiska barriärer – behovet av stängsel bedöms utifrån bland annat obehöriga i spår och personpåkörningar samt platsens förutsättningar.
- Höga barriärer – stängsel ska normalt vara minst 2,0 m höga, och högre krav gäller vid högre hastigheter.
- Svåra att klättra över – där riskanalysen motiverar det ska stängsel förses med överklättringsskydd.
- Svåra att passera runt eller igenom – barriärer ska utformas så att öppningar, anslutningar och barriärens ändar inte enkelt kan användas för att ta sig in på spårområdet.
- Barriärer även vid plattformar – särskilda krav finns på spärrstaket mellan plattform och spår, med riskanalys som grund för vissa tillämpningar.

Transportstyrelsens byggregler – TSFS 2021:122

Sedan 1 mars 2026 finns ett uttryckligt krav på suicidprevention.

- "Byggherren ska utreda om det finns behov av anordningar på broar för att motverka suicid. Om utredningen visar att ett sådant behov finns ska byggherren vidta de åtgärder som behövs"
- "Broar med höjd 14 meter eller högre från underliggande mark eller vattenyta till körbana bör förses med suicidskydd som försvårar för människor att ta sig förbi eller klättra över. Broar inom eller i anslutning till tätbebyggt område med gång- eller cykelbana bör förses med suicidskydd när bron går över järnväg, spårväg, tunnelbana eller väg med högsta tillåtna hastighet 60 km/h eller högre. Det gäller även i andra områden nära akut sjukhus, boenden för personer med psykisk ohälsa eller psykiatriska kliniker."

Interna planeringsanvisningar statliga vägar

Höga broar

- Prioriteras utifrån inträffade dödsfall, höjd, tillgänglighet, omgivning och attraktionskraft

Lokal kunskap och samverkan med blåljusmyndigheter är viktigt vid prioritering

Vägar och viadukter

- Fokus på tätorts- och tätortsnära motorvägar och mötesseparerade vägar
- Viadukter med gång- och cykelväg bör uppmärksammas särskilt
- Särskild prioritering av platser nära psykiatriska kliniker och särskilda boenden

Traditionella trafiksäkerhetsåtgärder kan även försvåra suicid

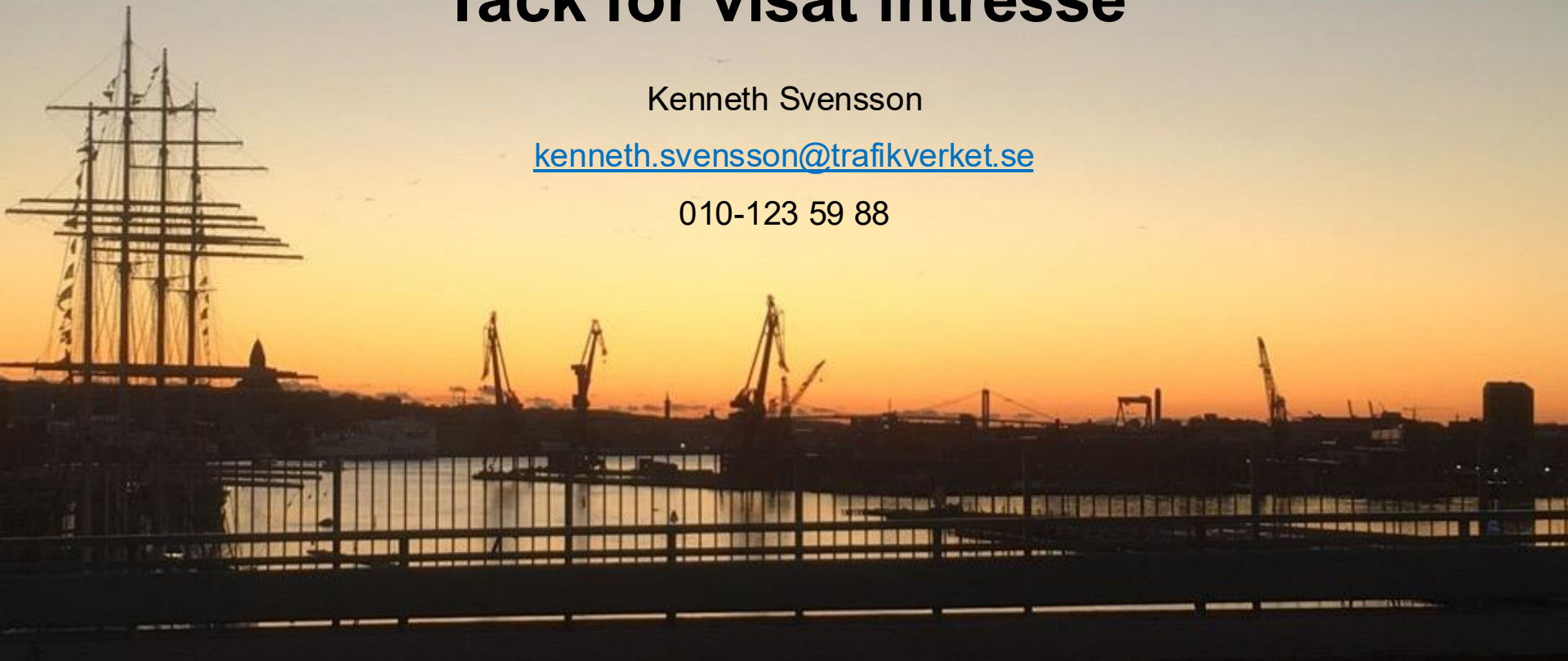
- Exempel: 2+1-väg, räcken, röjning och belysning

Tack för visat intresse

Kenneth Svensson

kenneth.svensson@trafikverket.se

010-123 59 88

Karolinska
Institutet

 Region Stockholm

Boverkets arbete

Maria Teder, Anna-Karin Joelsson

Boverket

Boverket

Det handlar om livet – där livet äger rum

Boverkets arbete med den nationella strategin

Suicidprevention i trafiksystem och offentliga miljöer

2026-10-01

Anna-Karin Joelsson och Maria Teder

*Boverket arbetar
för ett hållbart
samhälle
med bra boende
i livskraftiga
miljöer.*

Foto: Fredrik Schlyter/ Scandina

Foto: Johan Töpel/Scandina

Foto: Maria Teder/Boverket

Foto:Victoria Henriksson/Scandina

Foto: Johan Töpel/ Scandina

A photograph of a construction site with several white modular buildings and two tall yellow cranes. In the background, there are green trees and a residential area under a clear sky.

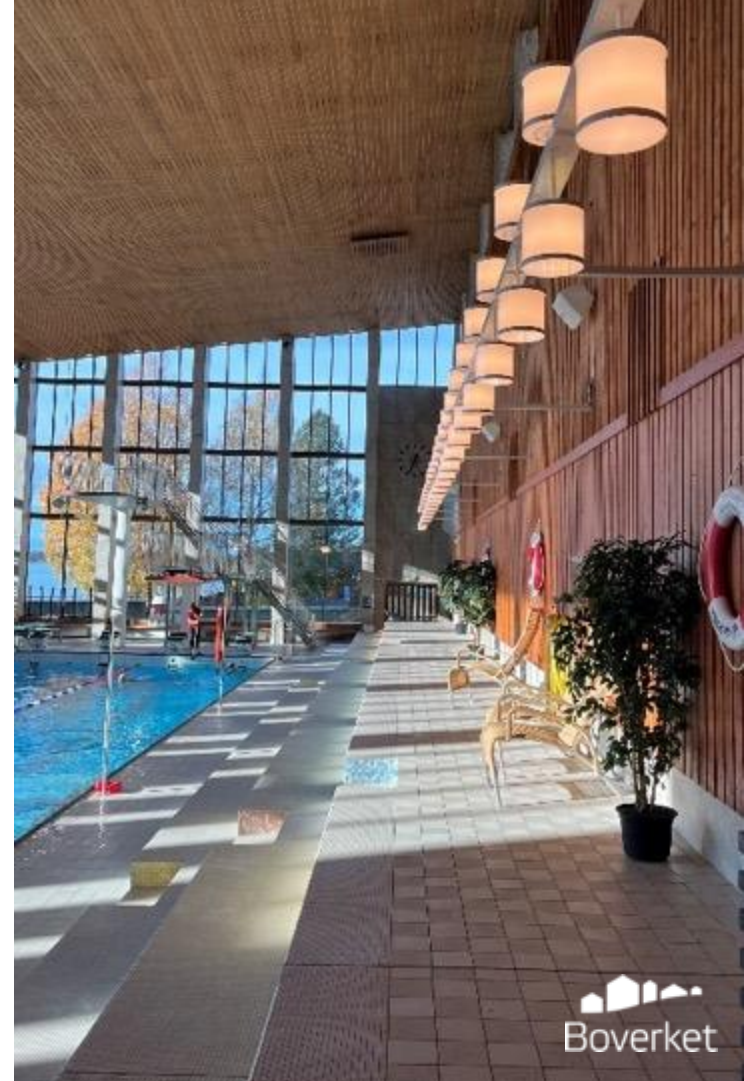
Att bygga ett hållbart samhälle - några aktuella regeringsuppdrag

- Utveckling av statistikverktyg - Livsvillkorsbarometern
- **Samordna, stödja och följa upp genomförandet av den nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention**
- Stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen
- Förtur till stadigvarande boende för våldsutsatta
- Trygga och jämställda stads- och boendemiljöer
- Vägleda kommuner kring hur trädgårdsstäder kan bidra till att främja livskvalitet, hälsa och välbefinnande samt öka möjlighet till friluftsliv och fysisk aktivitet
- Lärande exempel om planering och gestaltning av idrottsanläggningar.

PORTALPARAGRAF PBL

I denna lag finns bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande.

Bestämmelserna syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Plan- och bygglagen, PBL

Plan- och bygglag (2010:900) 1 kap. 1 §

1 §

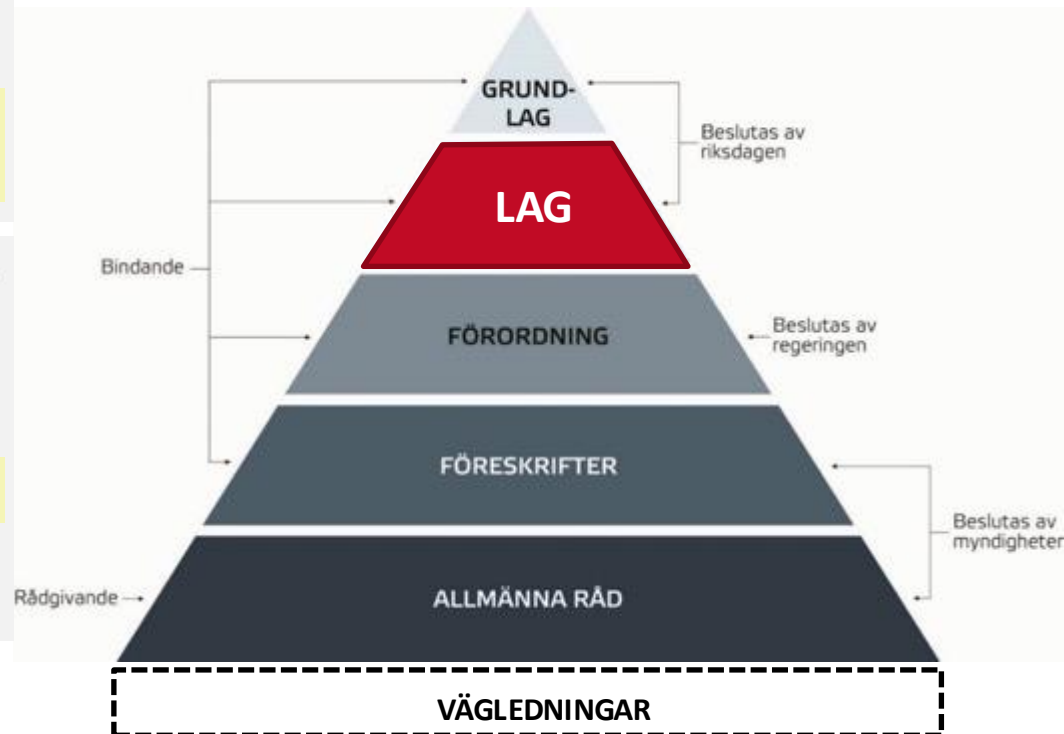
I denna lag finns bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Plan- och bygglag (2010:900) 2 kap. 3 §

3 §

Planläggning enligt denna lag ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja

1. en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder,
2. en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper,
3. en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt,
4. en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens, och
5. bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.

Ett samhälle som stärker psykisk hälsa och räddar liv

Foto: Jason Ingram

MÅLET FÖR GESTALTAD LIVSMILJÖ

Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Foto: Leif Johansson/Scandinav

Den byggda miljöns betydelse

Främja psykisk hälsa

Foto: Werner Nystrand

Foto: Scandinav

Den byggda miljöns betydelse

Förebygga psykisk ohälsa

Foto: Werner Nystrand

Foto: Maria Teder/Boverket

Den byggda miljöns betydelse

Fördröja/förhindra suicid

Foto: Scandinav bildbyrå

Foto: Maria Teder/Boverket

Boverkets arbete med strategin

Stärkt kunskapsunderlag

Utveckla kunskapsunderlag
om den byggda miljöns
påverkan på psykisk hälsa
och suicidprevention

Rundabordssamtal om den byggda miljön

Initiera
myndighetssamverkan om
frisk-, skydds- och
riskfaktorer i den byggda
miljön och inom olika
myndigheters
verksamhetsområden

Kommuner
och
regioner

Det är oftast inte i verksamheterna, utan i glappet mellan verksamheterna, som samhällets skyddsnät inte fungerar.

Socialminister Jakob Forssmed, 260825 – vid sjösättningen av suicidutredningarna

Boverkets arbete med strategin

Stärkt kunskapsunderlag

Utveckla kunskapsunderlag
om den byggda miljöns
påverkan på psykisk hälsa
och suicidprevention

Rundabordssamtal om den byggda miljön

Initiera
myndighetssamverkan om
frisk-, skydds- och
riskfaktorer i den byggda
miljön och inom olika
myndigheters
verksamhetsområden

Kommuner
och
regioner

Hävstänger

Identifiera och sprida
nyckelkunskap och verktyg
för att planera, bygga och
förvalta fysiska miljöer som
främjar psykisk hälsa och
förebygger psykisk ohälsa
och suicid

På **Boverket.se** sprider vi kunskap

På hemsidan kommer du att hitta:

- **Boverkets arbete** med strategin ”Det handlar om livet”
- **Kunskapssammanställning** om byggda miljöns betydelse
- **Fördjupningar** som vi, och andra aktörer, tar fram på området

Foto: Werner Nystrand

Foto: Scandinav

**UNDER FRAMTAGANDE
HÖSTEN -26**

Forskningsamarbeten

Foto: Jonas Westling

Foto: Bert Leandersson

Detta händer i höst

Forskningssamarbeten

Rundabordssamtal Myndigheter DHL 30/9

Suicidprevention i trafiksystem och offentliga miljöer 1/10

Myndighetsmöte DHL 4/12, tema Fysisk miljö (med RISE)

Webbsida

Lärande exempel

På **Boverket.se** delar vi med oss av lärande exempel

Exempel på initiativ som pågår:

- Stödmaterial kring **kommunala samverkansprocesser** (Ex. för att inhämta och dela kunskap/statistik om en plats).
- **Gestaltningsexempel** på vardagsutformning, som är både säker och inbjudande.

Foto: Maria Teder/Boverket

Foto: Johan Fredin-Knutzén

**UNDER FRAMTAGANDE
HÖSTEN -26**

Ett samhälle som stärker psykisk hälsa och räddar liv

Dethandlaromlivet@boverket.se

[Nyheter och aktuellt - Boverket](#)

Karolinska
Institutet

 Region Stockholm

Paus

Programmet fortsätter kl. 15.35

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Samhällsekonomiska analyser

Elin Vimefall

Örebro universitet

Samhällsekonomiska analyser

Elin Vimefall

Örebro universitet

”Att vara utbildad inom medicin, omvårdnad eller någon av de andra disciplinerna i vårdens frontlinje och sedan ställas inför en hårdnackad, kallblodig ekonom som sätter penningvärden på mänskligt liv och lidande är för många närmast en styggelse.”

Prioriteringar!

Behoven är oändliga men resurserna begränsade

Tre grundläggande frågor

Vilken effekt har insatsen?

Vad kostar den?

Är värdet av effekten tillräckligt stor för att motivera kostnaden?

.....givet allt annat vi annars hade kunnat använda resurserna till

The bottom of the slide features decorative wavy lines in a light blue or white color, creating a sense of movement and depth against the dark blue background. These lines are composed of multiple overlapping curves that sweep across the width of the slide.

Något förenklat...

Hur kan vi använda våra (begränsade) resurser så att vi kan rädda så många liv som möjligt?

Ekonomisk utvärdering av insatser för minskning av suicid i transportsektorn

”Detta projekt syftar till att studera hur suicidprevention kan hanteras i ekonomiska utvärderingar inom transportsystemet.”

Projektgruppen:

Elin Vimefall, Örebro universitet

Elina Lampi, Göteborg universitet

Björn Sund, Karlstad universitet

Linda Ryen, Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Region Örebro Län

Ekonomiska utvärderingar kan vara ett kraftfullt verktyg för att stödja beslutsfattare i prioriteringen av insatser för att minska antalet suicid.

Antalet ekonomiska utvärderingar av suicidpreventiva insatser är dock begränsat och kvaliteten varierar.

Trenden är dock positiv!

Källa: Ryen, L. and Vimefall, E., 2026. Methodologies Employed in Economic Evaluation of Suicide Prevention Interventions: A Scoping Review. Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research, 53(1), pp.64-76.

Preliminära resultat!

Samhällsekonomiska analyser av suicidbarriärer på broar.

Björn Sund, Linda Ryen, Elin Vimefall

Tar fram en modell för
nyttokostnadsanalyser av suicidalbarriärer
på broar

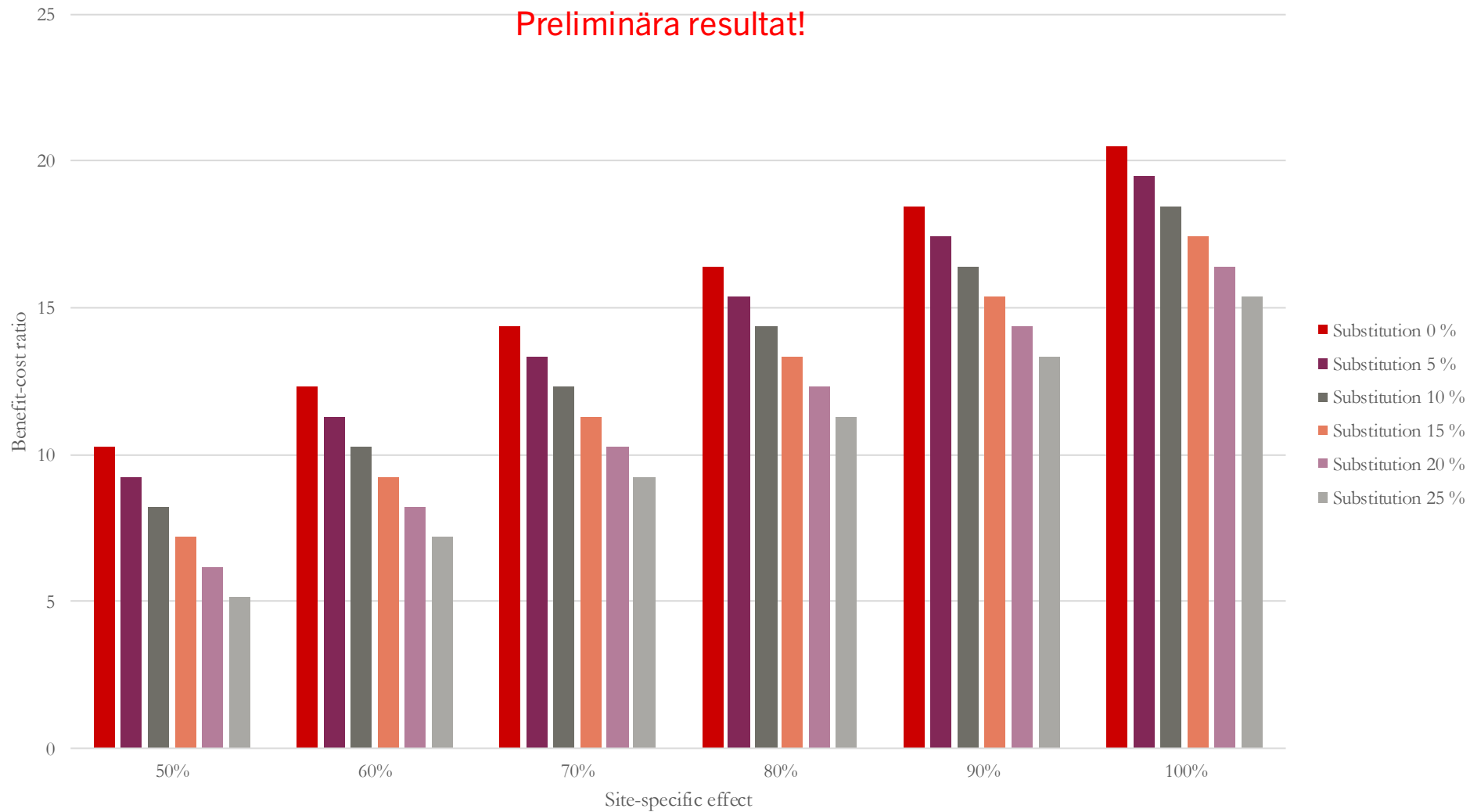
Visar hur resultaten beror på olika
antaganden

Användarvänlig "excel-snurra"

Foto Johan Fredin

Preliminăra rezultat!

Preliminära resultat!

Kostnaden av obehöriga spårbeträdelser

Linda Ryen, Björn Sund, Carl-William Palmqvist, Johan Fredin-Knutzén, Elin Vimefall

Samhällsekonomiska kostnaden av obehörigt spårbeträdande på svenska järnvägar under ett genomsnittligt år.

Vi finner att obehörigt spårbeträdande på svenska järnvägar under ett genomsnittligt år är förknippat med en samhällsekonomisk kostnad på cirka 163 miljoner euro.

Den största delen av kostnaderna utgörs av produktionsbortfall till följd av personer som skadas eller omkommer i samband med kollisioner, medan den näst största kostnadsposten utgörs av tågförseningar och inställda tåg.

Tack!

elin.vimefall@oru.se

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Prioriteringsstödet & RESPI

Gergö Hadlaczky

NASP

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

Prioriteringstöd

Uppdrag från den Nationella samordnaren för ett samlat suicidpreventivt arbete

Gerö Hadlaczky, NASP

Nationella strategin:

Prioriterade områden för suicidprevention (delmål 6):

1. Fånga upp personer i svåra livssituationer tidigt för att minska sociala och ekonomiska riskfaktorer kopplade till suicid och suicidförsök.
2. Tillhandahålla en säker vård och omsorg vid risk för suicid.
3. Minska åtkomst till metoder och medel för suicid.
4. Samordna insatser vid akuta suicidala händelser.
5. Minska stigmatiseringen och öka kunskapen om suicid och suicidalitet.
6. Utveckla stödet till anhöriga och andra närstående vid suicidförsök och till efterlevande efter suicid.

Syftet med prioriteringsstödet är att nå dessa mål på ett effektivt sätt (och därmed minska antalet suicid Sverige).

Varför ha ett prioriteringsstöd

Målet är att öka antal insatser som implementeras, och att val av dessa insatser ska vara systematisk och styrd av kriterier som ökar effektiviteten i suicidprevention

Prioritera enligt kriterier VS. Prioritera enligt slumpen/

Styrgrupp

- Nationellt suicidpreventiv forum
 - Samordnare, FHM, SoS, SKR och NASP
- Genomförande
 - NASP + Referensgrupper

Referensgrupp

- Henrik Levinsson
- Anders C Håkansson
- Sara Lindström
- Eija Airaksinen
- Alinda Blomkvist
- Maria Cerci
- Louise Kimby
- Elin Fröding Saric
- Åsa Westrin
- Sofia Åhlqvist
- Bo Runeson
- Pernilla Omerov
- Mensura Junuzovic
- Andrea Lindroos
- Helena Rådbo
- Kenneth Svensson
- Yvonne Andersson
- Lars Hansson

Metoden

- Nationell modell för öppna prioriteringar (2023 Prioriteringscentrum, LU):
 - Definiera Syftet– Utfall
 - Identifiera Prioriteringsobjekt (insatser/interventioner)
 - Definiera Prioriteringskriterier (förklarar sen)
 - Tillämpa kriterier (förklarar sen)

- Utveckla själva stödet

Definiera syftet

- Syftet är att minska suicid, ergo prioritering enligt nedan
 1. Suicid
 2. Suicidförsök
 3. NSSI
 4. Suicidtankar
 5. Självskadebeteende
 6. Psykiatriska tillstånd
 7. Psykisk ohälsa
 8. Välmående

Man kan även börja med 1-2 och sedan lägga till utfall vid ett senare skede

Salladsproblemet

- Utfall
→ Suicid
- Surrogatmått– indirekta mått på en önskad utfall
→ Suicidförsök

Måttlig osäkerhet, men risken värd att ta pga "Suicidförsöksprevention"

Definiera syftet

- Syftet är att minska suicid, ergo prioritering enligt nedan
 1. Suicid
 2. Suicidförsök
 3. NSSI
 4. Suicidtankar
 5. Självskadebeteende
 6. Psykiatriska tillstånd
 7. Psykisk ohälsa
 8. Välmående

Identifiera prioriteringsobjekt

- Enbart insatser som har utvärderats vetenskapligt
 - Vetenskapliga litteratur, SBU-genomgångar, reviews och meta-analyser
- Underlaget var flera *tusen* vetenskapliga artiklar
- Dessa kategoriserades in i totalt 57 insatser (med flera artiklar per insats)
 - T.ex. Broräcken, KBT-mot suicidid, Alkoholrestriktion etc. etc. etc.

Identifiera prioriteringskriterier

- Effektstyrka
 - Standardiserad effektstyrka räknades om till "minskning i antal suicid om metoden implementeras *fullskaligt* i insatsens målgrupp, i Sverige"
- Tillförlitlighet
 - Vetenskapliga underlagets kvalitet, kontext, publikationsbias
- Negativa/Positiva biverkningar– på utfall *utöver* suicid
- Genomförbarhet – sannolikheten till en *fullskalig* implementering i Sverige
 - Kostnad per minskad antal suicid, kontinuerlig eller engångsinvestering, andra typer av resurser

Tillämpa kriterier

- Delhiprocess–
 - Olika teams av litteratur experter som saxade med läsning av litteraturen
 - Suicidexperter
 - Fältexperter
- 14 personer deltog
- 17 delphimöten totalt– motsv 35 timmar
- 36 av 57 insatser prioriterades
- 21 exkluderades av olika anledningar
- Extern referensgrupp granskade resultatet

Intervention	PO	Effect size	Certainty of evidence	Ancillary benefits/potential harms	Feasibility, scalability, cost (Swedish context)	Final score	Priority level
Välfärdssatsningar	1	-2	-5	1	0	4	Prioriteringsgrad 1
Lagar om alkoholskatt	1	-2	-5	0	0	3	Prioriteringsgrad 1
Lagar om försäljning och import av alkoholdrycker	1	-1	-6	0	-1	2	Prioriteringsgrad 1
Insatser utformade för äldre	1	-7	-5	1	1	0	Prioriteringsgrad 2
Förhöjd åldersgräns vid köp av alkohol	1	-7	-6	0	0	-3	Prioriteringsgrad 3
Insatser utformade för specifika riskgrupper	1	-8	-7	0	0	-5	Prioriteringsgrad 3
Säkerhetsplanering	2	-1	-1	0	0	8	Prioriteringsgrad 1
BCI - Lågintensiva uppföljningar (via telefon)	2	-3	-1	1	1	8	Prioriteringsgrad 1
Uppföljningsbesök hos psykiatriker	2	-1	-2	1	-1	7	Prioriteringsgrad 1
BIC - Brief Intervention and Contact	2	0	-5	1	0	6	Prioriteringsgrad 1
Case management	2	-1	-4	1	0	6	Prioriteringsgrad 1
ASSIP	2	-2	-5	0	-2	1	Prioriteringsgrad 2
Rådgivning om begränsad tillgång till dödliga medel	2	-6	-4	1	0	1	Prioriteringsgrad 2
Assertive Outreach	2	-3	-4	0	-3	0	Prioriteringsgrad 2
Vårdnära insatser utformade för äldre	2	-5	-7	1	1	0	Prioriteringsgrad 2
BCI - Lågintensiva uppföljningar (via vykort och sms)	2	-6	-6	0	1	-1	Prioriteringsgrad 3
Ökad kvalitet inom psykiatri	2	0	-9	1	-4	-2	Prioriteringsgrad 3
Utbildning av allmänläkare inom depression	2	-2	-10	0	-1	-3	Prioriteringsgrad 3
Barriärer och nät på broar	3	-2	-2	1	-2	5	Prioriteringsgrad 1
Säker förvaring av skjutvapen	3	-5	-6	1	0	0	Prioriteringsgrad 2
Åtgärder mellan stationer och plankorsningar	3	-5	-5	1	-2	-1	Prioriteringsgrad 2
Blå belysning på plattformar och plankorsningar	3	-5	-7	0	1	-1	Prioriteringsgrad 2
Spärrstaket mellan spår vid stationsområden	3	-7	-7	1	1	-2	Prioriteringsgrad 2
Restriktiva lagar för skjutvapen	3	-5	-8	1	0	-2	Prioriteringsgrad 2
Heltäckande plattformsdörrar	3	-7	0	1	-9	-5	Prioriteringsgrad 3
Halvhöga plattformsdörrar	3	-7	-3	1	-8	-7	Prioriteringsgrad 3
Insatser mot kolmonoxidförgiftning	3	-7	-6	0	-4	-7	Prioriteringsgrad 3

Prioriteringen

Prioriteringen sker endast inom de olika områden:

1. Fånga upp personer i svåra livssituationer tidigt för att minska sociala och ekonomiska riskfaktorer kopplade till suicid och suicidförsök.
2. Tillhandahålla en säker vård och omsorg vid risk för suicid.
3. Minska åtkomst till metoder och medel för suicid.
4. Samordna insatser vid akuta suicidala händelser.
5. Minska stigmatiseringen och öka kunskapen om suicid och suicidalitet.
6. Utveckla stödet till anhöriga och andra närstående vid suicidförsök och till efterlevande efter suicid.

För prioriterade område 4 och 6 identifierades inget vetenskapligt underlag, vilket innebär att områdena saknar prioriterade insatser.

Prioriteringsstöd

Prioriteringsstödet listar suicidpreventiva insatser som har prioriterats utifrån deras evidens, övriga potentiella positiva effekter, genomförbarhet, skalbarhet, kostnad och relevans för Sverige. Insatserna är kategoriserade utifrån områden från den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention – Det handlar om livet.

Läs om metoden bakom prioriteringsstödet

Område

3. Minska åtkomst till metoder och medel för suicid

Prioriteringsgrad 1

Barriärer och nät på broar

Prioriteringsgrad 2

Säker förvaring av skjutvapen

Åtgärder mellan stationer och plankorsningar

Blå belysning på plattformar och plankorsningar

Spärrstaket mellan spår vid stationsområden

Restriktiva lagar för skjutvapen

Prioriteringsgrad 3

Barriärer och nät på broar

- **Beskrivning av insats:** Installering av barriärer eller nät vid höga höjder såsom broar, terrasser eller klippor för att förhindra suicidförsök genom hopp från platsen. Exempelvis kan ett säkerhetsnät placeras under ett broräcke eller ett stängsel kan monteras längs kanter av en bro där fallhöjden är hög. Ofta har dessa barriärer och nät rekommenderade dimensioner för att uppnå suicidpreventiva effekter.
- **Syfte:** Att minska risken för hopp från höga höjder.
- **Utvärderad i målgrupp:** Suicidala personer i offentlig miljö.
- **Utvärderad i kontext:** Broar och andra platser på hög höjd i offentlig miljö.

Vetenskapligt underlag

Transport och infrastruktur Stat Region Kommun

3. Minska åtkomst till metoder och medel för suicid

3a. Minska åtkomsten till medel och metoder för suicid i riskmiljöer

Prioriteringsgrad 2

Säker förvaring av skjutvapen

- **Beskrivning av insatsen:** Lagar och rutiner om säker förvaring av skjutvapen innefattar bland annat restriktioner som kräver att skjutvapen förvaras oladdade och separat från ammunition, eller är inlåsta i skåp, särskilt i hem med barn och i yrken där skjutvapen används i tjänst.
- **Syfte:** Att begränsa obehörig tillgång och minska risken för olyckor, självskador och suicid med skjutvapen.
- **Utvärderad i målgrupp:** Personer med tillgång till skjutvapen, privat eller genom sin arbetsplats.

Bonus till Infra-ägare

Sök

Logga in

Hem

Suicidskydd

Rekommendationer vid projektering

Registrera dig

Om MeansRestriction

Välkommen!

På denna webbplats hittar du som arbetar med suicidprevention i offentliga miljöer information om suicidskydd som används för suicidprevention vid höjder. Du får ta del av detaljerad information om hur dessa kan utformas för en hög suicidpreventiv effekt och exempel på hur olika sådana suicidskydd ser ut.

För att ta del av innehållet krävs det att du registrerar dig.

Sök på suicidskydd

Registrera dig

Tack

Reflektion och avslutning

- Frågor till dagens föreläsare
- Egen reflektion och samtal med grannen
- Gemensam återkoppling
- Sammanfattning och avslutning

Reflektionsfrågor:

1. Vad tar jag framförallt med mig från dagen?
2. Hur kan jag använda kunskapen i min egen verksamhet?
3. Vad skulle kunna vara ett första konkret steg?

Tack för idag!

**Karolinska
Institutet**

Region Stockholm

Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP)